

**A Magyar Természettudományi Múzeum 2019. évi
közleményeinek jegyzéke***
List of publications of the Hungarian Natural History Museum in 2019*

**TUDOMÁNYOS CIKKEK ÉS KÖNYVEK
SCIENTIFIC PAPERS AND BOOKS**

**Muzeológia, tudományelmélet és tudománytörténet –
Museology, Theory and History of Science**

- BABOCSAY G., BARINA Z., PAPP B. & VÖRÖS J.: A természetrajzi múzeumok oktatási lehetőségei az online térben – egy sikeres mintaprojekt a gyűjtemények, a biológiai sokféleség és a klímaváltozás témakörében. [Online educational potential of natural history collections – a success story about museum collections, biodiversity and climate change.] – *Annales Musei historico-naturalis hungarici* **111**: 39–45.
- BALLÓK Zs.: Élőállat-bemutató és pálmaház. [Live animal exhibition and palm house.] – *Annales Musei historico-naturalis hungarici* **111**: 227–233.
- BARINA Z. & PIFKÓ D.: Gyűjteményfejlesztés a Magyar Természettudományi Múzeum Növénytárának Herbarium Carpato-Pannonicum gyűjteményében (2000–2019). [Development of the Herbarium Carpato-Pannonicum collection in the Department of Botany, Hungarian Natural History Museum (2000–2019).] – *Annales Musei historico-naturalis hungarici* **111**: 115–144..
- BARINA Z. & PIFKÓ D.: Hungarian Botanists in Albania. – In: CSAPLÁR-DEGOVICS K. (ed.): „These were hard times for Skanderbeg, but he had an ally, the Hungarian Hunyadi”. *Episodes in Albanian-Hungarian Historical Contacts*. HAS Research Centre for the Humanities, Budapest, pp. 275–303.
- BAUER N.: Haynald Lajos és az erdélyi botanika. [Lajos Haynald and the Transylvanian Botany; Haynald Lajos și botanica transilvăneană.] – In: BARTÓK K. & BAUER N. (eds): *Erdély püspöke, tudósa és mecénása – Haynald Lajos*. [Bishop, Scientist and Patron of Transylvania, Lajos Haynald.] – Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár/Cluj Napoca, pp. 53–72.
- B. GÁL E.: Új élmények a Mátra Múzeumban. [New experiences in the Mátra Museum.] – *Annales Musei historico-naturalis hungarici* **111**: 217–225.
- (KÄRNEFELT I., LÖKKÖS L., (SEAWARD M. R. D., THELL A. & THELL N.): Sergij Y. Kondratyuk – a 60th birthday tribute. – *Acta Botanica Hungarica* **61**(1–2): 1–4.

* Az MTM-hez nem kapcsolódó szerzők zárójelben szerepelnek. / *Authors not affiliated with HNHM are in parentheses.*

- KECSKEMÉTI T.: Hantken Miksától az Eocén Programig: kutatástörténet. [From Miksa Hantken to the Eocene Program: research history.] – In: DULAI A. (ed.): *Eocén élővilág a Kárpát-medencében. Üvegház – 22 millió éven át.* [Eocene wildlife in the Carpathian Basin. 22 million years-long greenhouse period.] – Természettár Könyvsorozat, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 21–34.
- KORSÓS Z.: 150 éve alakultak meg a Magyar Nemzeti Múzeum természettudományi tárai. The natural history departments of the Hungarian National Museum have been established 150 years ago. – *Annales Musei historico-nationalis hungarici* **111**: 5–38..
- MATUSZKA A.: Az MTM Tudománytörténeti Gyűjteményének kincsei – költözés közben és után. Treasures within the History of Science Collection of the HNHM – during and after moving. – *Annales Musei historico-nationalis hungarici* **111**: 47–60.
- PAPP G.: „... hálás tanítványa, Loránd” – Eötvös Loránd és Krenner József barátságáról. “... your grateful pupil, Loránd” – on the friendship of Loránd Eötvös and József Krenner. – *Annales Musei historico-nationalis hungarici* **111**: 61–77.
- PAPP G.: A fiatal Eötvös Loránd tanulmányai és tevékenysége a kémia területén. Studies and activities of young Loránd Eötvös in the field of chemistry. – *Annales Musei historico-nationalis hungarici* **111**: 79–93.
- PIFKÓ D.: Botanikai élet a dualizmus kori Magyarországon (1867–1918). II. Kulturális és tudományos intézmények. [An overview of botany in Hungary during the dualistic era (1867–1918) II. Cultural and scientific institutions.] – *Botanikai Közlemények* **106**(1): 1–40.
- PIFKÓ D.: Xántus János (1825–1894) botanikai tevékenysége és Kaliforniában gyűjtött herbáriuma a Magyar Természettudományi Múzeum (TTM) Növénytárában. [Botanical activities of János Xántus (1825–1894) and his herbarium at the Botanical Department of the Hungarian Natural History Museum (HNHM).] – *Annales Musei historico-nationalis hungarici* **111**: 145–177.
- PODANI J.: The coral of life. – *Evolutionary Biology* **46**(2): 123–144.
- VARGA N., PIFKÓ D., (KONDRATYUK S. Y., KÄRNEFELT I. & THELL A.): Hungarian lichenologists – a 60th birthday tribute. – *Studia botanica hungarica* **50**(2): 261–292.
- PUSKÁS G.: A Magyar Érdemrend lovagkereszt polgári tagozat kitüntetettje Nagy Barnabás. [Order of Merit of the Hungarian Republic (Civilian), Knight’s Cross – Barnabás Nagy.] – *Növényvédelem* **55**(4): 184–185.
- (S.-FALUSI E.), TAMÁS J. (eds.): Növénytani szakülések. A Magyar Biológiai Társaság Botanikai Szakosztályának ülései. [Botanical sessions. Lectures of the Botanical Section of the Hungarian Biological Society.] – *Botanikai Közlemények* **106**(2): 249–255.
- TÓTH B.: Az Állattani Szakosztály ülései (2018. december 5. – 2019. szeptember 2.). [Lecture sessions of the Zoological Section (5th December 2018 – 2nd September 2019).] – *Állattani Közlemények* **104**(1–2): 239–249.

Ásványtan és Közettan – Mineralogy and Petrology

- MAGYAR I., (SZTANÓ O., SEBE K.), KATONA L. T., (CSOMA V., GÖRÖG Á., TÓTH E., SZUROMI-KORECZ A., SUJAN M., BRAUCHER R., RUSZKICZAY-RÜDIGER Zs., KOROKNAI B., WÓRUM G., SANT K., KELDER N., KRIJGSMAN W.): Towards a high-resolution chronostratigraphy and geochronology for the Pannonian Stage: Significance of the Paks cores (Central Pannonian Basin). – *Földtani Közlemény* **149**: 351–370.
- (LESKÓ M.Zs., PAPP R.Zs.) TOPA B. A., (KRISTÁLY F., VIGH T. & ZAJZON N.): Smectite appearance in the footwall of the Úrkút manganese ore deposit, Bakony Mts., Hungary. – *Central European Geology* **62**(1): 100–118.

Ősállattan és Ősnövénytan – Palaeobotany and Palaeozoology

- BARBACKA M., (KROBICKI M., IWAŃCZUK J. & MUCEKU B.): Kora Jura időszaki növényi és Lithiotis-típusú kagylómaradványok az Albán Alpokban. The Early Jurassic association of plant remains and Lithiotis-type bivalves in the Albanian Alps. – *Annales Musei historico-nationalis hungarici* **111**: 103–114.
- BARBACKA M., (PACZYNA G., GÓRECKI A., KUSTATSCHER E.): *Leonophyllum tenellum* nov. gen., nov. sp., an enigmatic plant from the Early Jurassic of the Mecsek Mts (Hungary). – *Geobios* **53**: 1–7.
- (ANDERSON H. M.) BARBACKA M., (BAMFORD M., HOLMES W. B. K. & ANDERSON J. M.): *Dicroidium* (foliage) and affiliated wood: Part 3 of a reassessment of Gondwana Triassic plant genera and a reclassification of some previously attributed. – *Alcheringa* <https://doi.org/10.1080/03115518.2019.1622779>
- (ANDERSON H. M.) BARBACKA M., (BAMFORD M., HOLMES W. B. K. & ANDERSON J. M.): *Pteruchus* (microsporophyll): Part 2 of a reassessment of Gondwana Triassic plant genera and a reclassification of some previously attributed. – *Alcheringa* **43**: 511–533.
- (ANDERSON H. M.) BARBACKA M., (BAMFORD M., HOLMES W. B. K. & ANDERSON J. M.): *Umkomasia* (megasporophyll): Part 1 of a reassessment of Gondwana Triassic plant genera and a reclassification of some previously attributed. – *Alcheringa* **43**: 43–70.
- BOTFALVAI G., (GYÖRI O., POZSGAI E., FARKAS I. M., SÁGI T.,) SZABÓ M. & ÖSI A.: Sedimentological characteristics and palaeoenvironmental implication of Triassic vertebrate localities in Villány (Villány Hills, southern Hungary). – *Geologica Carpathica* **70**(2): 135–152.
- BUCZKÓ K., (ÁCS É., BÁLDI K., POZDERKA V., BRAUN M., KISS K.T. & KORPONAI J.): The first high resolution diatom record from Lake Balaton, Hungary in Central Europe – *Limnetica* **38**(1): 417–430.
- (BÁLDI K., BALOGH Cs., SZTANÓ O.), BUCZKÓ K., (BEDÉNÉ MUSKÓ I., G-TÓTH L. & SERFÖZŐ Z.): Sediment contributing invasive dreissenid species in a calcareous shallow lake - Possible implications for shortening life span of lakes by filling. – *Elementa: Science of the Anthropocene* **7**: 42.

- DULAI A.: Az eocén világ központja, a Párizsi-medence. [Centre of the Eocene world: the Paris Basin.] – In: DULAI A. (ed.): *Eocén élővilág a Kárpát-medencében. Üvegház – 22 millió éven át.* [Eocene wildlife in the Carpathian Basin. 22 million years-long greenhouse period.] Természettár Könyvsorozat, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 290–304.
- DULAI A.: Bevezetés. [Introduction.] – In: DULAI A. (ed.): *Eocén élővilág a Kárpát-medencében. Üvegház – 22 millió éven át.* [Eocene wildlife in the Carpathian Basin. 22 million years-long greenhouse period.] Természettár Könyvsorozat, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 7–8.
- DULAI A.: New data on the Late Miocene brachiopod fauna of Tetti Borelli (Piedmont, N Italy). – *Rivista Italiana di Paleontologia e Stratigrafia* **125**(1): 125–145.
- DULAI A.: Pazar adományok az Őslénytárnak. [Magnificent donations to the Department of Palaeontology and Geology.] – In: DULAI A. (ed.): *Eocén élővilág a Kárpát-medencében. Üvegház – 22 millió éven át.* [Eocene wildlife in the Carpathian Basin. 22 million years-long greenhouse period.] Természettár Könyvsorozat, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 124–132.
- DULAI A.: Puha test, kemény héj, hihetetlen formagazdagság: a puhatestűek. [Soft body, hard shell and incredible diversity: molluscs.] – In: DULAI A. (ed.): *Eocén élővilág a Kárpát-medencében. Üvegház – 22 millió éven át.* [Eocene wildlife in the Carpathian Basin. 22 million years-long greenhouse period.] Természettár Könyvsorozat, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 192–215.
- DULAI A., GASPARIK M., SZENTESI Z. & PÁLFY J.: First supplement to the catalogue of invertebrate and vertebrate palaeontological type specimens of the Hungarian Natural History Museum: 2008–2018. – *Fragmenta Palaeontologica Hungarica* **35**: 3–59.
- DULAI A. & SZABÓ M.: Az óriás egysejtűektől a csodás halakig: az Őslénytár eocén gyűjteménye. [From huge protists to wonderful fishes: Eocene collection of the Department of Palaeontology and Geology.] – In: DULAI A. (ed.): *Eocén élővilág a Kárpát-medencében. Üvegház – 22 millió éven át.* [Eocene wildlife in the Carpathian Basin. 22 million years-long greenhouse period.] Természettár Könyvsorozat, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 92–97.
- DULAI A., (ZÁGORŠEK K. & HYŽNÝ M.): Gerinctelen állatok paradicsoma a szubtrópusi sekélytengerben. [Invertebrates' paradise in the tropical shallow seas.] – In: DULAI A. (ed.): *Eocén élővilág a Kárpát-medencében. Üvegház – 22 millió éven át.* [Eocene wildlife in the Carpathian Basin. 22 million years-long greenhouse period.] Természettár Könyvsorozat, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 216–235.
- (KERCSMÁR Zs. &) DULAI A.: Zátonyok nyomában: korallok, vörösalgák és nummulitesz zátonydombok. [In the train of reefs: corals, red algae and nummulite-banks.] – In: DULAI A. (ed.): *Eocén élővilág a Kárpát-medencében. Üvegház – 22 millió éven át.* [Eocene wildlife in the Carpathian Basin. 22 million years-long greenhouse period.] Természettár Könyvsorozat, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 177–191.
- ERDEI B., (COIRO M., MILLER I., JOHNSON K., GRIFFITH P. & MURPHY V.): The first cycad seedling foliage from the fossil record and inferences for the Cenozoic evolution of cycads. – *Biology Letters* **15**: 20190114.

- ERDEI B. & DULAI A.: A gyűjtemény színe-java: eocén típusok. [The cream of the collections: Eocene types.] – In: DULAI A. (ed.): *Eocén élővilág a Kárpát-medencében. Üvegház – 22 millió éven át. [Eocene wildlife in the Carpathian Basin. 22 million years-long greenhouse period.]* Természettár Könyvsorozat, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 98–104.
- (TILLEY L., BERNING B.,) ERDEI B., (FASSOULAS C., KROH A., KVAČEK J., MERGEN P., MICHELLIER C., MILLER C., RASSER M., SCHMITT R. & KOVAR-EDER J.): Hazards and disasters in the geological and geomorphological record: a key to understanding past and future hazards and disasters. – *Research Ideas and Outcomes* 5: e34087.
- (KORPONAI J., BRAUN M.,) FORRÓ L., (GYULAI I., KÖVÉR Cs., NÉDLI J., URÁK I.) & BUCZKÓ K.: Taxonomic, functional and phylogenetic diversity: how subfossil cladocerans mirror contemporary community for ecosystem functioning: a comparative study in two oxbows. – *Limnetica* 38(1): 431–456.
- FÖZY I.: First record of bioeroding barnacles (Cirripedia: Acrothoracica) on ammonite shells. – *Neues Jahrbuch für Paläontologie und Geologie, Abhandlungen* 294(2): 1–13.
- FÖZY I., (GALÁCZ A. & LODOWSKI D.): Hárskút, Közöskúti-árok. [Hárskút, Közöskút ravine.] – In: BOSNAKOFF M. & FÖZY I. (eds): Program, előadáskivonatok, kirándulásvezető, 22. Magyar Őslénytani Vándorgyűlés, 2019. május 30 – június 1. Döbrönte. [Program, abstracts, field trip guide, 22th Hungarian Paleontological Meeting, May 30 – June 1, 2019, Döbrönte.] Magyarhoni Földtani Társulat, Budapest, pp. 44–50.
- GASPARIK M.: Kutya nagyságú és ormányos orrszarvúfélék – Szárazföldi gerinces leletek a magyarországi eocénból. [Dog sized rostrated rhinos – Terrestrial vertebrate fossils from the Hungarian Eocene.] – In: DULAI A. (ed.): *Eocén élővilág a Kárpát-medencében. Üvegház – 22 millió éven át. [Eocene wildlife in the Carpathian Basin. 22 million years-long greenhouse period.]* Természettár Könyvsorozat, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 256–265.
- GASPARIK M. & PAZONYI P.: The macromammal remains and revised faunal list of the Somssich-hegy 2 locality (late Early Pleistocene, Hungary) and the Epivillafranchian faunal change. – *Fragmenta Palaeontologica Hungarica* 35: 153–178.
- (ERSMARK E., BARYSHNIKOV G., HIGHAM T., ARGANT A., CASTAÑOS P., DÖPPES D.,) GASPARIK M., (GERMONPRÉ M., LIDÉN K., LIPECKI G., MARCISZAK A., MILLER R., MORENO GARCÍA M., PACHER M., ROBU M., RODRIGUEZ-VARELA R., ROJO GUERRA M., SABOL M., SPASSOV N., STORA J., VALDOSERA C., VILLALUENGA A., STEWART J. & DALÉN L.): Genetic turnovers and northern survival during the last glacial maximum in European brown bears. – *Ecology and Evolution* <https://doi.org/10.1002/ece3.5172>
- (MAJOR I., FUTÓ I., MAGYARI E., DANI J., CSERPÁK-LACZI O.,) GASPARIK M., (JULL A. J. T. & MOLNÁR M.): Assessment and development of bone preparation for radiocarbon dating at HEKAL. – *Radiocarbon* 61(5): 1551–1561.
- (MÉSZÁROS L., BOTKA D. &) GASPARIK M.: Establishing a neotype for *Crocidura obtusa* Kretzoi, 1938 (Mammalia, Soricidae): an emended description of this Pleistocene white-toothed shrew species. – *Paläontologische Zeitschrift* <https://doi.org/10.1007/s12542-019-00458-x>

- HABLY L., ERDEI B. & (SEBE K.): New thermophilous elements from the late Miocene flora of Pécs-Danitzpuszta (Mecsek Mts., Hungary) - confirmed by cuticular analysis. – *Studia botanica hungarica* **50**(1): 9–17.
- (SEBE K., SELMECZI I., SZUROMI-KORECZ A.), HABLY L., (KOVÁCS Á. & BENKÓ Zs.): Miocene sy-rift lacustrine sediments in the Mecsek Mts. (SW Hungary). – *Swiss Journal of Geosciences* **112**: 83–100.
- KECSKEMÉTI T.: Bezacskozott múlt: eocén fúrásminták. [Bagged past: Eocene borehole samples.] – In: DULAI A. (ed.): *Eocén élővilág a Kárpát-medencében. Üvegház – 22 millió éven át. [Eocene wildlife in the Carpathian Basin. 22 million years-long greenhouse period.]* Természettár Könyvsorozat, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 105–116.
- KECSKEMÉTI T.: Hatalmas vagyon a pincében: Szent László Pénze. [Huge property in the cellar: money of Saint László.] – In: DULAI A. (ed.): *Eocén élővilág a Kárpát-medencében. Üvegház – 22 millió éven át. [Eocene wildlife in the Carpathian Basin. 22 million years-long greenhouse period.]* Természettár Könyvsorozat, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 145–152.
- KECSKEMÉTI T.: Híres és fontos hazai lelőhelyek. [Famous and important Hungarian localities.] – In: DULAI A. (ed.): *Eocén élővilág a Kárpát-medencében. Üvegház – 22 millió éven át. [Eocene wildlife in the Carpathian Basin. 22 million years-long greenhouse period.]* Természettár Könyvsorozat, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 65–85.
- MAGYAR I., (KRÉZSEK C. & TARI G.): Clinofolds as paleogeographic tools: Development of the Danube catchment above the deep Paratethyan basins in Central and Southeast Europe. – *Basin Research* <https://doi.org/10.1111/bre.12401>
- MAGYAR I., (SZTANÓ O., SEBE K., KATONA L., CSOMA V., GÖRÖG Á., TÓTH E., SZUROMI-KORECZ A., ŠUJAN M., BRAUCHER R., RUSZKICZAY-RÜDIGER Z., KOROKNAI B., WÓRUM G., SANT K., KELDER N. & KRIJGSMAN W.): Towards a high-resolution chronostratigraphy and geochronology for the Pannonian Stage: Significance of the Paks cores (Central Pannonian Basin). – *Földtani Közlöny* **149**(4): 351–370.
- (BUDAI S., SEBE K., NAGY G.) MAGYAR I. (& SZTANÓ O.): Interplay of sediment supply and lake-level changes on the margin of an intrabasinal basement high in the Late Miocene Lake Pannon (Mecsek Mts., Hungary). – *International Journal of Earth Sciences* **108**(6): 2001–2019.
- MAGYARI E. K., PÁL I., VINCZE I., (VERES D., JAKAB G., BRAUN M., SZALAI Z., SZABÓ Z. & KORPONAI J.): Warm Younger Dryas summers and early late glacial spread of temperate deciduous trees in the Pannonian Basin during the last glacial termination (20–9 kyr cal BP). – *Quaternary Science Reviews* **225**: 105980.

- (FEURDEAN A., VANNIÈRE B., FINSINGER W., WARREN D., CONNOR S. C., FORREST M., LIAKKA J., PANAIT A., WERNER C., ANDRIČ M., BOBEK P., CARTER V. A., DAVIS B., DIACONU A. C., DIETZE E., FEESER I., FLORESCU G., GAŁKA M., GIESECKE T., JAHNS S., JAMRICOVÁ E., KAJUKAŁO K., KAPLAN J., KARPIŃSKA-KOŁACZEK M., KOŁACZEK P., KUNEŠ P., KUPRIYANOV D., LAMENTOWICZ M., LEMMEN C.) MAGYARI E. K., (MARCISZ K., MARINOVA E., NIAMIR A., NOVENKO E., OBREMSKA M., PĘDZISZEWSKA A., PFEIFFER M., POSKA A., RÖSCH M., SŁOWIŃSKI M., STANČIKAITĖ M., SZAL M., ŚWIĘTA-MUSZYNICKA J., TANŤAU I., THEUERKAUF M., TONKOV S., VALKÓ O., VASSILJEV J., VESKI S., VINCZE I., WACNIK A., WIETHOLD J. & HICKLER T.): Fire risk modulation by long-term dynamics in land cover and dominant forest type in Eastern and Central Europe. – *Biogeosciences* <https://doi.org/10.5194/bg-2019-260>
- (FINSINGER W., SCHWÖRER C., HEIRI O., MORALES-MOLINO C., RIBOLINI A., GIESECKE T., HAAS J. N., KALTENRIEDER P.) MAGYARI E. K., (RAVAZZI C., RUBIALES J. M. & TINNER W.): Fire on ice and frozen trees? Inappropriate radiocarbon dating leads to unrealistic reconstructions. – *New Phytologist* **222**: 657–662.
- (BOZÓKI T., CZELNAI L., HORICSÁNYI A.) NYERGES A., (PÁL A.) PÁLFY J. (& VINCZE M.): Large-scale ocean circulation in the Southern Hemisphere with closed and open Drake Passage - a laboratory minimal model approach. – *Deep Sea Research Part II: Topical Studies in Oceanography* **160**: 16–24.
- OZSVÁRT P., (DUMITRICA P. & MOIX P.): New early Late Carnian (Upper Triassic) radiolarians from the Pindos-Huĝlu succession of the South-Taurides ophiolite belt. – *Swiss Journal of Geosciences* **112**(1): 251–266.
- (HAAS J., JOVANOVIĆ D., GÖRÖG Á., SUDAR M. N., JÓZSA S.) OZSVÁRT P. (& PELIKÁN P.): Upper Triassic-Middle Jurassic resedimented toe-of-slope and hemipelagic basin deposits in the Dinaridic Ophiolite Belt, Zlata Mountain, SW Serbia. – *Facies* **65**(2): 23.
- ŐSI A., BOTFALVAI G., (ALBERT G. & HAJDU Zs.): The dirty dozen: taxonomical and taphonomical overview of an unique ankylosaurian (Dinosauria: Ornithischia) assemblage from the Santonian Iharkút locality, Hungary. – *Paleodiversity and Paleoenvironments* **99**: 195–240.
- ŐSI A., SZABÓ M., (KOLLMANN H., WAGREICH M.) KALMÁR R., (MAKÁDI L.) SZENTESI Z., (SUMMESBERGER H.): Vertebrate remains from the Turonian (Upper Cretaceous) Gosau Group of Gams, Austria. – *Cretaceous Research* **99**: 190–208.
- (LUZI E.) PAZONYI P. (& LÓPEZ-GARCÍA J. M.): The influence of climate on morphometric traits of fossil populations of *Microtus arvalis* and *M. agrestis* from the Carpathian Basin, northern Hungary. – *Lethaia* **52**(1): 123–132.
- (SEBE K., CSILLAG G.) PAZONYI P. (& RUSZKICZAY-RÜDIGER Z.): Quaternary evolution of the river Danube in the central Pannonian Basin and its possible role as an ecological barrier to the dispersal of ground squirrels. – *Historical Biology* <https://doi.org/10.1080/08912963.2019.1666838>
- PÁLFY J., KOCSIS T. Á., (KOVÁCS Z. & KARANCZ S.): Lessons from Earth's Deep Past: Climate Change and Ocean Acidification 200 Million Years Ago. – In: PALOCZ-ANDRESEN M., SZALAY D., GOSZTOM A., SÍPOS L. & TALIGÁS T. (eds): *International Climate Protection*. Springer International Publishing, Cham, pp. 13–19.

- (KORTE C., RUHL M.) PÁLFY J., (ULLMANN C. V. & HESSELBO S. P.): Chemostratigraphy across the Triassic–Jurassic boundary. – In: SIAL A. N., GAUCHER C., RAMKUMAR M. & FERREIRA V. P. (eds): *Chemostratigraphy Across Major Chronological Boundaries*. AGU Geophysical Monograph Series, pp. 185–210.
- (SZÜCS D., GONZÁLEZ-LEÓN C. M. &) PÁLFY J.: Ammonoid biostratigraphy and paleobiogeography of Lower Jurassic sections from Sonora (northwest Mexico) and their tectonic implications. – *Journal of South American Earth Sciences* **93**: 267–282.
- PRONDVAI E., (WITTEN P. E., ABOURACHID A., HUYSSEUNE A. & ADRIAENS D.): Extensive chondroid bone in juvenile duck limbs hints at accelerated growth mechanism in avian skeletogenesis. – *Journal of Anatomy* <https://doi.org/10.1111/joa.13109>
- SZABÓ J.: Gastropods of the Lower Jurassic Hierlatz Limestone Formation; part 4. New eucycloidean, trochoidean, neritimorph and caenogastropod taxa for the fauna of Hierlatz Alpe (Hallstatt, Austria). – *Fragmenta Palaeontologica Hungarica* **35**: 61–84.
- SZABÓ J.: *Kericserispira* nomen novum, a new substitute name instead of *Foveolaria* Szabó, 2017 (non *Foveolaria* Busk, 1884). – *Fragmenta Palaeontologica Hungarica* **35**: 85.
- SZABÓ J., (CONTI M. A., MONARI S. & WENDT J.): Gastropods from the neptunian sills of Rocca Busambra (North–Western Sicily, Italy); Patellogastropoda, Pleurotomarioidea, Scissurelloidea, Fissurelloidea and Eucycloidea. – *Papers in Palaeontology* <https://doi.org/10.1002/spp2.1258>.
- SZABÓ M.: A Late Jurassic (Kimmeridgian – early Tithonian) fish fauna of the Eperkés-hegy (Olaszfalva, Bakony Mts., Hungary): the oldest record of *Notidanodon* Cappelletta, 1975 and a short revision of Mesozoic Hexanchidae. – *Palaeobiodiversity and Palaeoenvironments* <https://doi.org/10.1007/s12549-018-00368-x>
- SZABÓ M.: First record of the hexanchoid shark genus *Crassodontidanus* (Chondrichthyes: Hexanchiformes) from the Jurassic of Hungary (Mecsek Mts, Southern Hungary), with a summary of the hexanchiform fossil record of Hungary. – *Fragmenta Palaeontologica Hungarica* **35**: 87–102.
- SZABÓ M.: Tengerben legelésző „tehenek”. [„Cows” grazing in the sea.] – In: DULAI A. (ed.): *Eocén élővilág a Kárpát-medencében. Üvegház – 22 millió éven át.* [Eocene wildlife in the Carpathian Basin. 22 million years-long greenhouse period.] Természettár Könyvsorozat, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 251–256.
- SZABÓ M., BOTFALVAI G. & ÖSI A.: Taxonomical and palaeoecological investigations of the chondrichthyan and osteichthyan fish remains from the Middle-Late Triassic deposits of the Villány Hills (Southern Hungary). – *Geobios* **57**: 111–126.
- SZABÓ M. (& KOCSIS L.): Vérszomjas ragadozók és békésen úszkáló kishalak: cápafogak, hal-állkapcsok és otolithok. [Sanguinary predators and peacefully swimming small fishes: shark teeth, fish mandibles and otoliths.] – In: DULAI A. (ed.): *Eocén élővilág a Kárpát-medencében. Üvegház – 22 millió éven át.* [Eocene wildlife in the Carpathian Basin. 22 million years-long greenhouse period.] Természettár Könyvsorozat, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 235–251.
- SZABÓ M. & PÁLFY J.: *Dapedium* sp. from the Toarcian (Lower Jurassic) Úrkút Manganese Ore Formation (Bakony Mts., Hungary) and an overview of diversity of dapediiform fishes. – *Palaeobiodiversity and Palaeoenvironments* <https://doi.org/10.1007/s12549-019-00390-7>

- SZENTESI Z., (SEBE K. &) SZABÓ M.: Giant salamander from the Miocene of the Mecsek mountains (Pécs-Danitzpuszta, southwestern Hungary). – *Paläontologische Zeitschrift* <https://doi.org/10.1007/s12542-019-00499-2>
- VINCZE I., (FINSINGER W., JAKAB G., BRAUN M., HUBAY K., VERES D., DELI T., SZALAI Z., SZABÓ Z. &) MAGYARI E.: Paleoclimate reconstruction and mire development in the Eastern Great Hungarian Plain for the last 20 000 years. – *Review of Palaeobotany and Palynology* **271**: 104112.
- (SINITSA M. V.), VIRÁG A., PAZONYI P. (& KNITLOVÁ M.): Redescription and phylogenetic relationships of *Spermophilus citelloides* (Rodentia: Sciuridae: Xerinae), a ground squirrel from the Middle Pleistocene - Holocene of Central Europe. – *Historical Biology* <https://doi.org/10.1080/08912963.2019.1677640>
- VÖRÖS A. (& ESCARGUEL G.): Brachiopod palaeobiogeography in the western Tethys during the Early Jurassic taxonomic diversity maximum: Introduction of a Pontic Province. – *Lethaia* <https://doi.org/10.1111/let.12337>
- VÖRÖS A., FÖZY I. & SZIVES O.: Brachiopod distribution through the Jurassic-Cretaceous transition in the western Tethyan pelagic realm: Example from the Bakony Mountains, Hungary. – *Cretaceous Research* **104**: 104182.
- VÖRÖS A., (KOC SIS Á. T. &) PÁLFY J.: Mass extinctions and fatal extinctions in the history of brachiopods: brief review and a post-Paleozoic case study. – *Rivista Italiana di Paleontologia e Stratigrafia* **125**(3): 711–724.
- (WETTSTEIN E.), VÖRÖS A., DULAI A. & PÁLFY J.: Sinemuri (alsó-jura) brachiopodák a Nyugati-Gerecséből. [Sinemurian (Lower Jurassic) brachiopods from the Western Gerecse (Hungary).] – *Földtani Közöny* **149**(2): 105–140.
- (BUJTOR L. &) VÖRÖS A.: New kingenoid (Terebratellidina) brachiopods with larger body sizes from the Early Cretaceous of Zengővárkony (Mecsek Mountains, Hungary). – *Journal of Paleontology* <https://doi.org/10.1017/jpa.2019.94>
- (WETTSTEIN E.), VÖRÖS A., DULAI A. & PÁLFY J.: Sinemuri (alsó-jura) brachiopodák a Nyugati-Gerecséből. [Sinemurian (Lower Jurassic) brachiopods from the Western Gerecse (Hungary).] – *Földtani Közöny* **149**(2): 105–140.

Növénytan – Botany

- (KIRÁLY G., HOHLA M., SÜVEGES K., HÁBENCZYUS A. A.), BARINA Z., (KIRÁLY A., LUKÁCS B. A., TÜRKE I. J. & TAKÁCS A.): Taxonomical and chorological notes 10 (98–110). – *Studia botanica hungarica* **50**(2): 391–407.
- (LAKUŠIĆ D., EDDIE W. M. M., SHUKA L., LAZAREVIĆ M. &) BARINA Z.: The evolving “fate” of *Asyneuma comosiforme*: validation of *Hayekia*, a new monotypic genus of Campanulaceae from Albania. – *Willdenowia* **49**(1): 81–93.
- (MÉDAIL F., MONNET A.-C., PAVON D., NIKOLIC T., DIMOPOULOS P., BACCHETTA G., ARROYO J.,) BARINA Z., (ALBASSATNEH M. C., DOMINA G., FADY B., MATEVSKI V., MIFSUD F. & LERICHE A.): What is a tree in the Mediterranean Basin hotspot? A critical analysis. – *Forest Ecosystems* **6**: 17.

- BAUER N.: A Velencei-hegység növényföldrajzi és florisztikai kutatásának eredményei. [Results of floristic and phytogeographical research in the Velence Hills (Hungary, Transdanubian Mts).] – *Kitaibelia* 24(2): 117–152.
- BAUER N.: *Spiraea crenata* a Keleti-Bakonyban. [*Spiraea crenata* in the Eastern Bakony Mts. (Transdanubian Range, Hungary).] – *Kitaibelia* 24(2): 262–262
- BAUER N.: Útépítési nyersanyaggal behurcolt dolomitsziklagyep-fajok tömeges megjelenése Kecskeméten. [Dolomite rocky grassland species introduced by raw materials of a road construction (Kecskemét, Great Hungarian Plain).] – *Kitaibelia* 24(2): 258.
- (KIRÁLY G., BARÁTH K.,) BAUER N., (ERZBERGER P.,) PAPP B., (SZÜCS P., VERES Sz. & BARINA Z.: Taxonomical and chorological notes 8 (85–93). – *Studia botanica hungarica* 50(1): 241–252.
- (MOLNÁR V. A., MÉSZÁROS A., CSATHÓ A. I.,) BAUER N. (& LÖKI V.): A vetővirág előfordulása temetőkbén. [The occurrence of a rare geophyte (*Sternbergia colchiciflora*) in Pannonian cemeteries.] – In: MOLNÁR V. A. (ed.): *Élet a halál után – A temetők élővilága*. [Life after death – Wildlife of cemeteries.] Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai Kar Növénytani Tanszék, Debrecen, pp. 75–81.
- (ÁCS É., FÖLDI A., KISS K. T. &) BUCZKÓ K.: The first Hungarian record of a rare Gomphonema (Bacillariophyta) species from temporary ponds. – *Studia botanica hungarica* 50(1): 19–27.
- (JAHN R., KUSBER W.-H., SKIBBE O., ZIMMERMANN J., VAN AN T.,) BUCZKÓ K. (& ABARCA N.): *Gomphonella olivacea* (Bacillariophyceae) – a new phylogenetic position for a well-known taxon, its typification, new species and combinations. – *Plant Ecology and Evolution* 152(2): 219–247.
- (MORALES E. A., WETZEL C. E., NOVAIS M. H.,) BUCZKÓ K., (MORAIS M. M. & ECTOR L.): Morphological reconsideration of the araphid genus *Pseudostaurosira* (Bacillariophyceae), a revision of *Gedaniella*, *Popovskayella* and *Serratifera*, and a description of a new *Nanofrustulum* species. – *Plant Ecology and Evolution* 152(2): 262–284.
- (STENGER-KOVÁCS Cs., LENGYEL E.,) BUCZKÓ K., (PADISÁK J. & KORPONAI J.): Trait-based diatom functional diversity as proper tool to understand the effects of environmental changes in soda pans. – *Ecology and Evolution* <https://doi.org/10.1002/ece3.5897>
- (TRÁBERT Zs.,) BUCZKÓ K., (BORICS G., UDOVIC M. G., KARTHICK B., ECTOR L., FÖLDI A., KISS K. T. & ÁCS É.): Biogeography and morphology of a poorly known diatom *Dorofeyukea rostellata* (Hustedt) Kulikovskiy & Kociolek. – *Limnetica* 38(2): 743–758.
- LOCSMÁNDI Cs. & VASAS G.: *Erdők-mezők gombái*. [Mushrooms in woods and on meadows.] – Cser Kiadó, Budapest, 396 pp.
- LOCSMÁNDI Cs. (& KOVÁCS G.): *Lysurus cruciatus* (Phallaceae, Fungi), a phalloid species new to the Hungarian Basidiomycota. – *Studia botanica hungarica*. 50(2): 347–356.
- (BURGAZ A. R., LUNA-GONZÁLEZ S., GUTIÉRREZ-LARRUGA B., PINO-BODAS R.,) LÖKÖS L. & FARKAS E.: Diversity of Albanian Cladoniaceae. – *Botanica Complutensis* 43: 15–40.
- (FAČKOVCOVÁ Z.,) LÖKÖS L., FARKAS E. (& GUTTOVÁ A.): New records of the lichen genus *Solenopsisora* A. Massal in the Balkan Peninsula and adjacent islands. – *Herzogia* 32(1): 101–110.

- (KONDRATYUK S. Y., HALDA J. P.,) LÖKÖS, L., (YAMAMOTO Y., POPOVA L. P. & HUR J.-S.): New and noteworthy lichen-forming and lichenicolous fungi 8. – *Acta Botanica Hungarica* **61**(1–2): 101–135.
- (KONDRATYUK S. Y.,) LÖKÖS L., FARKAS E., (JANG S.-H., LIU D., HALDA J., PERSSON P.-E., HANSSON M., KÄRNEFELT I., THELL A., FAČKOVCOVÁ Z., YAMAMOTO Y. & HUR J.-S.): New and noteworthy lichen-forming and lichenicolous fungi 9. – *Acta Botanica Hungarica* **61**(3–4): 325–367.
- (KONDRATYUK S. Y.,) LÖKÖS L., FARKAS E., (JANG S.-H., LIU D., HALDA J., PERSSON P.-E., HANSSON M., KÄRNEFELT I., THELL A. & HUR J.-S.): Three new genera of the Ramalinaceae (lichen-forming Ascomycota) and the phenomenon of presence of ‘extraneous mycobiont DNA’ in lichen association. – *Acta Botanica Hungarica* **61**(3–4): 275–323.
- (KONDRATYUK S. Y.,) LÖKÖS L., (JANG S.-H., HUR J.-S. & FARKAS E.): Phylogeny and taxonomy of Polyozosia, Sedelnikovaea and Versegghya of the Lecanoraceae (Lecanorales, lichen-forming Ascomycota). – *Acta Botanica Hungarica* **61**(1–2): 137–184.
- (KONDRATYUK S.,) LÖKÖS L., (HALDA J., LEE B. G., JANG S.-H., WOO J.-J., PARK J. S., OH S.-O., HAN S.-K. & HUR J.-S.): Arthonia dokdoensis and Rufoplaca toktoana – two new taxa from Dokdo Islands (South Korea). – *Mycobiology* **47**(4): 355–367.
- (LIU D., KONDRATYUK S. Y.,) LÖKÖS L., (HALDA J. P., JEONG M.-H., PARK J. S., WOO J.-J. & HUR J.-S.): Two new corticolous buellioid species from South Korea. – *Mycobiology* **47**(2): 143–153.
- (OH S.-O., PARK J. S., WOO J.-J., HUR J. S., KONDRATYUK S.,) LÖKÖS L. (& HALDA J.): *A field guide to the Ulleungdo and Dokdo lichens*. – Korea National Arboretum, Pocheon [2018], 128 pp.
- (ALEGRO A., ŠEGOTA V., RIMAC A., KIEBACHER T., PRLIĆ D., SEDLAR Z., VUKOVIĆ N. & PAPP B.): New and noteworthy bryophyte records from Croatia. – *Cryptogamie, Bryologie* **40**(2): 3–11.
- PAPP B., (ERZBERGER P.,) SZURDOKI E. (& DRAGIĆEVIĆ S.): Contribution to the bryophyte flora of Prokletije Mts. (Montenegro). – *Studia botanica. hungarica* **50**(1): 29–52.
- PAPP B., (PANTOVIĆ J., NIKOLIĆ N. & SABOVLJEVIĆ M. S.): Contribution to the bryophyte flora of Serbia: Ovčar, Kablar and Vujan Mts. – *Studia botanica. hungarica* **50**(2): 333–348.
- PAPP B., (PANTOVIĆ J. & SABOVLJEVIĆ M. S.): Additions to the bryophyte flora of the Republic of Northern Macedonia. – *Cryptogamie, Bryologie* **40**(15): 159–166.
- PAPP B., (PANTOVIĆ J. & SABOVLJEVIĆ M.): New additions to the bryophyte flora of Serbia. – *Herzogia* **32**(1): 154–158.
- (RIMAC A., ŠEGOTA V., ALEGRO A., KOLETIĆ N., VUKOVIĆ N. & PAPP B.): New and noteworthy bryophyte records from lacustrine drawdown zones in Croatia. – *Herzogia* **32**: 315–325.
- (SABOVLJEVIĆ M., BLOCHEEL T., HALLINGBÄCK T., IGNATOV M.,) PAPP B., (SCHRÖCK C. & SÖDERSTRÖM L.): *Hypnum fertile* (errata version published in 2019). – *The IUCN Red List of Threatened Species* 2019: e.T87462920A156115010.
<http://dx.doi.org/10.2305/IUCN.UK.2019-2.RLTS.T83660206A87778188.en>.

- (SABOVljeVIC M., BLOCKEEL T., HALLINGBÄCK T., IGNATOV M.,) PAPP B., (SCHRÖCK C. & SÖDERSTRÖM L.): *Frullania jackii* (errata version published in 2019). – *The IUCN Red List of Threatened Species* 2019: e.T87542496A156113158.
<http://dx.doi.org/10.2305/IUCN.UK.2019-2.RLTS.T83660206A87778188.en>.
- (SABOVljeVIC M.,) PAPP B., (BLOCKEEL T., IGNATOV M., HALLINGBÄCK T. & SÖDERSTRÖM L.): *Brachymenium paradoxum*. – *The IUCN Red List of Threatened Species* 2019: e.T83660206A87778188.
<http://dx.doi.org/10.2305/IUCN.UK.2019-2.RLTS.T83660206A87778188.en>.
- (SABOVljeVIC M.,) PAPP B., (BLOCKEEL T., IGNATOV M., HALLINGBÄCK T. & SÖDERSTRÖM L.): *Brachythecium geheebii*. – *The IUCN Red List of Threatened Species* 2019: e.T85837931A87778048.
<http://dx.doi.org/10.2305/IUCN.UK.2019-2.RLTS.T85837931A87778048.en>.
- (VANDERPOORTEN A., PATIÑO J., DÉSAMORÉ A., LAENEN B., GÓRSKI P.,) PAPP B., (HOLÁ E., KORPELAINEN H. & HARDY O.): To what extent are bryophytes efficient dispersers? – *Journal of Ecology* **107**: 2149–2154.
- (MOLNÁR Cs., CSATHÓ A. I., MOLNÁR Á. P. &) PIFKÓ D: Amendments to the alien flora of the Republic of Moldova. – *Studia botanica hungarica* **50**(1): 225–240.
- (CHIARUCCI A., FATTORINI S., FOGGI B., LANDI S., LAZZARO L.,) PODANI J. (& SIMBERLOFF D.): Author correction: plant recording across two centuries reveals dramatic changes in species diversity of a Mediterranean archipelago. – *Scientific Reports* **9**(1): 18770.
- RIGÓ A.: Additions to the Distribution atlas of vascular plants of Hungary. – *Studia botanica hungarica* **50**(1): 185–224.
- RIGÓ A., (KOVÁCS A. & NÉMETH Cs.): A Budai Arborétum mohafiórája. [Bryophyte flora of the Buda Arboretum (Budapest, Hungary).] – *Botanikai Közlemények* **106**(2): 217–235.
- (MEREĐA P. JR., MAJEROVA M.,) SOMLYAY L., (PEKÁRIK L. & HODALOVA I.): Genome size variation in the Western Carpathian *Sesleria* (Poaceae) species. – *Plant Systematics and Evolution* **305**: 845–864.
- SOMLYAY L. (& CSÁBI M.): Adatok Budapest környéke flórájának ismeretéhez III. [Contributions to the flora of Budapest and its surroundings III.] – *Kitáibelia* **24**(2): 227–237.
- (CSONTOS P., KALAPOZ T.,) TAMÁS J.: Négy zavarástűrő lágyszárú faj magbankjának jellemzése – egy 19 évig tartó eltemetés kísérlet eredményei. [Assessment of soil seed bank type of four disturbance tolerant herb species – results of a 19-year-long seed burial experiment.] – *Tájökológiai Lapok* **17**(2): 165–177.
- (HARDI T., CSONTOS P.,) TAMÁS J.: Environmental consequences of the rural abandonment – A pilot survey of gardens in a Hungarian ghost village. – *Tájökológiai Lapok* **17**(1): 121–129.
- (KÖNNYID I., SZABÓ P., CSONTOS P. &) TAMÁS J.: Orchidea kutatási, oktatási lehetőségek, eredmények a darvastói bauxitbánya meddőjén. [Orchids in scientific research and education - a case study of an abandoned bauxite mine at Darvastó, Hungary.] – In: BARANYINÉ KÓCZY J. & FEHÉR Á. (eds): *Pedagógusképzés, oktatás a Kárpát-medencében, társadalmi kontextusok. XXII. Apáczai-napok Tudományos Konferencia (2018. november 15.) tanulmánykötet. [Pedagogue training and education in the Carpathian Basin - social contexts. Volume of essays and studies of the XXII. Apáczai-Days Scientific Conference, 15 November 2018.]* Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kar, Győr, pp. 116–119.

Állattan – Zoology

- (MAMMOLA S., CARDOSO P.,) ANGYAL D., (BALÁZS G., BLICK T., BRUSTEL H., CARTER J., ČURČIĆ S., DANFLOUS S.,) DÁNYI L., (DÉJEAN S., DELTSHEV C., ELVERICI M., FERNÁNDEZ J., GASPARO F., KOMNENOV M., KOMPOSCH C., KOVÁČ L., KUNT K. B., MOCK A., MOLDOVAN O., NAUMOVA M., PAVLEK M., PRIETO C. E., RIBERA C., ROZWAŁKA R., RŮŽIČKA V., VARGOVITSH R. S., ZAENKER S. & ISAIA M.): Continental data on cave-dwelling spider communities across Europe (Arachnida: Araneae). – *Biodiversity Data Journal* 7: e38492. <https://doi.org/10.3897/BDJ.7.e38492>
- (MAMMOLA S., CARDOSO P.,) ANGYAL D., (BALÁZS G., BLICK T., BRUSTEL H., CARTER J., ČURČIĆ S., DANFLOUS S.,) DÁNYI L., (DÉJEAN S., DELTSHEV C., ELVERICI M., FERNÁNDEZ J., GASPARO F., KOMNENOV M., KOMPOSCH C., KOVÁČ L., KUNT K. B., MOCK A., MOLDOVAN O., NAUMOVA M., PAVLEK M., PRIETO C. E., RIBERA C., ROZWAŁKA R., RŮŽIČKA V., VARGOVITSH R. S., ZAENKER S. & ISAIA M.): Local-versus broad-scale environmental drivers of continental β -diversity patterns in subterranean spider communities across Europe. – *Proceedings of the Royal Society B* 286: 20191579.
- (GREGO J.,) ANGYAL D., (BELTRÁN L. A. L.): First record of subterranean freshwater gastropods (Mollusca, Gastropoda, Cochliopidae) from the cenotes of Yucatán state. – *Subterranean Biology* 29: 79–88.
- (KISS I.,) BABOCSAY G., (BAKÓ B., DANKOVICS R., DEME T., KOVÁCS T., SZÉNÁSI V., VÁGI B.) & VÖRÖS J.: Kételtűek és hüllők monitorozása Magyarország kilenc tájegységében. [Monitoring of amphibians and reptiles at nine regions of Hungary, within the frame of the Hungarian Biodiversity Monitoring System.] – In: VÁCZI O., VARGA I. & BAKÓ B. (eds.): *A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer eredményei II.* [Results of the Hungarian Biodiversity Monitoring System II.] Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság, Szarvas, pp. 123–156.
- BAUER N., (KENYERES Z., SÁRINGER-KENYERES M., SÁRINGER-KENYERES T. & TÓTH S.): A Balaton térségének csípőszúnyog-faunája és tenyészhely-térképe. [Mosquito fauna, breeding sites of the species around lake Balaton.] – *Acta biologica debrecina Supplementum oecologica hungarica* 31: 5–85. (+44 maps)
- (KENYERES Z.,) BAUER N., (CSERVENKA J. & SZABÓ SZ.): Az eurázsiai rétisáska élőhelyi viszonyai a Kárpát-medencében – előzetes eredmények. [Habitats of Eurasian Toothed Grasshopper in the Carpathian Basin – preliminary results.] – *Natura Somogyiensis* 33: 13–20.
- (KENYERES Z., SZABÓ SZ. &) BAUER N.: Habitat-requirements and conservation possibilities of *Stenobothrus eurasius* Zubovski, 1898 in its small fragmented stands. – *Journal of Insect Conservation* <https://doi.org/10.1007/s10841-019-00186-2>
- (KENYERES Z., SZABÓ SZ., SZINETÁR CS., TAKÁCS G. &) BAUER N.: Key factors in organization of sandy orthopteran assemblages. – *Biologia* 74(Suppl.): 835–850.
- (KENYERES Z., TAKÁCS G. &) BAUER N.: Response of orthopterans to macroclimate changes: A 15-year case study in Central European humid grasslands. – *Journal of Orthoptera Research* 28(2): 187–193.

- (SÁRINGER-KENYERES M.,) BAUER N. (& KENYERES Z.): Active dispersion, phanology, habitat requirements and human risks of the invasive mosquito *Aedes japonicus japonicus* (Theobald, 1901). – *Parasitology Research* <https://doi.org/10.1007/s00436-019-06582-6>
- BÁLINT ZS. & KATONA G.: Az *Erebia tyndarus* fajcsoport példányai a Frivaldszky-gyűjteményben (Lepidoptera: Nymphalidae: Satyrinae). [Specimens in the Frivaldszky collection representing the *Erebia tyndarus* species group (Lepidoptera: Nymphalidae: Satyrinae).] – *e-Acta naturalia pannonica* **19**: 5–15.
- BÁLINT ZS. & KATONA G.: Ritka és érdekes lepkepéldányok a Kárpát-medencéből: csillérrokonúak (Lepidoptera, Nymphalidae: Argynnini, Heliconiinae). [Rare and interesting museum butterfly specimens from the Carpathian Basin: Fritillaries (Lepidoptera, Nymphalidae: Argynnini, Heliconiinae).] – *Annales Musei historico-naturalis hungarici* **111**: 179–201.
- BÁLINT ZS. (& TOMER O.): A new Strymon species from the dry area of the Peruvian Andes (Lepidoptera: Lycaenidae: Eumaeini). – *Folia entomologica hungarica* **80**: 293–301.
- BÁLINT ZS., (CERDENA GUITEREZ J., BOYER P., FLORCZYK K. & PYRCZ T. W.): Notes on the identity of the male paralectotype of *Thecla heodes* and description of a new species: *Strymon cryptodes* sp. nov. from northern Peru (Lepidoptera: Lycaenidae). – *Opuscula Zoologica Instituti Zoosystematici et Oecologici Universitatis Budapestinensis* **50**(1): 23–29.
- BÁLINT ZS., KATONA G. & TÓTH B.: Adatok és jegyzetek a „platinabagoly” (*Apamea platinea*, Apameini, Noctuidae) ismeretéhez a Kárpát-medencében. [Notes and annotations for the knowledge of the moth *Apamea platinea* (Apameini, Noctuidae) in the Carpathian Basin.] – *Folia Musei Historico-Naturalis Bakonyiensis* **36**: 83–96.
- BÁLINT ZS., KATONA G. (& KERTÉSZ K.): A new species of *Penaincisalia* (Lepidoptera: Lycaenidae) from Peru. – *Opuscula Zoologica Instituti Zoosystematici et Oecologici Universitatis Budapestinensis* **50**(2): 137–144.
- BÁLINT ZS., KATONA G. (& KERTÉSZ K.): Description of two new species of the groundstreak genus *Arzecla* Duarte et Robbins, 2010 (Lepidoptera: Lycaenidae: Theclinae: Eumaeini) from Colombia. – *Caucasian entomological Bulletin* **15**(2): 367–374.
- BÁLINT ZS., KATONA G. P., (HORVÁTH ZS. E., KERTÉSZ K., PISZTER G. & BIRÓ L. P.): High accuracy of color-generating nanoarchitectures is kept in lowland and mountainous populations of *Polyommatus dorylas* (Lepidoptera: Lycaenidae: Polyommatainae). – *Arthropod Structure and Development* **53**(100887): 1–8.
- BÁLINT ZS.: Függlék: új génuszok és új faj leírása, illetve új név bevezetése. [An Appendix: description of new genera and one new species, and proposition of a new name.] – In: D’ABRERA B.: *Pillangóvilág Közép- és Dél-Amerikában*. [World butterflies in Meso- and South America.] – Pytheas, Budapest, pp. 55–56.
- BÁLINT ZS.: Notes on *Arumecla* species in Ecuador (Lepidoptera: Lycaenidae: Theclinae: Eumaeini). – *Lepidoptera Novae* **11**(1–2): 1–4.
- (BENYAMINI D., MEGA N. O., ROMANOWSKI H. P., MOSER A., VILA R. &) BÁLINT ZS.: Distribution, life history and conservation assessment of the critically endangered butterfly *Pseudolucia parana* Bálint, 1993 (Lepidoptera: Lycaenidae). – *Folia entomologica hungarica* **80**: 303–325.

- (BIRÓ L., KERTÉSZ K., PISZTER G., HORVÁTH ZS. E. &) BÁLINT ZS.: Anyagtudósok kalandozása a biológiában: A lepkék szárnyainak szerkezeti színei. [Roaming of Materials Scientists in Biology: Structural Colours of Butterfly Wings.] – *Acta materialia transylvanica* 2: 69–72.
- (COSTA M., VILORIA Á. L., ATTAL S., BENMESBAH M., FRATELLO S. &) BÁLINT ZS.: Lepidoptera from the Pantepui. Part VII. A distinctive Lamprospilus species from the Guiana Highlands (Lepidoptera: Lycaenidae: Theclinae). – *Opuscula Zoologica Instituti Zoosystematici et Oecologici Universitatis Budapestinensis* 50(2): 111–128.
- (DAS G. N., GAYEN S., SANYAL A. K., KUMAR V. &) BÁLINT ZS.: The lesser-known Kumaon Meadow Blue *Polyommatus dux* Riley, 1926 (Lepidoptera: Lycaenidae: Polyommatinae: Polyommatinini) from Uttarakhand, Western Himalaya. – *Caucasian Entomological Bulletin* 15(2): 375–380.
- (KERTÉSZ K., PISZTER G.,) BÁLINT ZS. (& BIRÓ L. P.): Biogeographical patterns in the structural blue of male *Polyommatus icarus* butterflies. – *Scientific Reports* 9(1): 2338.
- (MÁRK G. I., KERTÉSZ K., PISZTER G.,) BÁLINT ZS. (& BIRÓ L. P.): Modeling the reflectance changes induced by vapor condensation in Lycaenid butterfly wing scales colored by photonic nanoarchitectures. – *Nanomaterials* 9(759): 1–19.
- (MÁRK G. I., KERTÉSZ K., PISZTER G.,) BÁLINT ZS. (& BIRÓ L. P.): Chapter 8: First- and second order light scattering processes in biological photonic nanostructures. – In: MAFFUCCI A. & MAKSIMENKO S. A. (eds): *Fundamental and applied nano-Electromagnetics II, NATO Science for peace and security series B: Physics and Biophysics*. – Springer, Dordrecht, pp. 135–150.
- (NAGY-CZITROVSZKY B.,) BÁLINT ZS., (SZÁNTÓ P., FÜRI P., MADAS B. G., SZÖCS G., BOZSIK G., LAKATOS F., HORVÁTH B., TUBA K. & BALÁSHÁZY I.): A kis és közepes dózisu ionizáló sugárzás lepkékre gyakorolt hatásának vizsgálata. [Preliminary studies of the effect of low and medium doses of ionizing radiations on butterflies and moths.] – *Sugárvédelem* 12(1): 1–13.
- (PISZTER G., KERTÉSZ K., HORVÁTH ZS. E.,) BÁLINT ZS. (& BIRÓ L. P.): Reproducible phenotype alteration due to prolonged cooling of the pupae of *Polyommatus icarus* butterflies. – *PLOS One* 14(11): e0225388.
- (PISZTER G., KERTÉSZ K.,) BÁLINT ZS. (& BIRÓ L. P.): Optical detection of vapor mixtures using structurally colored butterfly and moth wings. – *Sensors* 19(3058): 1–11.
- (PISZTER G., KERTÉSZ K.,) BÁLINT ZS. (& BIRÓ L. P.): The structural colors of the blue butterflies: from sexual signaling to chemically selective vapor sensing. – *Proceedings of SPIE* 10965: 1–7.
- (TU V. T., ARAIS., KIKUCHI F., HANG C. T., TUAN T. A.,) CSORBA G. & GÖRFÖL T.: Rediscovery of Van Hasselt's mouse-eared bat *Myotis hasseltii* (Temminck 1840) and its first genetic data from Hanoi, northern Vietnam. – *Journal of Threatened Taxa* 11(7): 13915–13919.
- (DRAGU A.,) CSORBA G. (& BĂNCILĂ R.): Ecological character displacement in mandibular morphology of three sympatric horseshoe bats. – *Hystrix, the Italian Journal of Mammalogy* <https://doi.org/10.4404/hystrix-00120-2018>
- (HUTSON A. M., ROSSITER S. J. &) CSORBA G.: Family Rhinolophidae (horseshoe bats). – In: WILSON D. E. & MITTERMEIER R. A. (eds): *Handbook of the Mammals of the World. Vol. 9. Bats*. Lynx Edicions, Barcelona, pp. 260–279.

- (JIANG T., JING W., WU H.,) CSORBA G., (PUECHMAILLE S., BENDA P., BOIREAU J., TOFFOLI R., COURTOIS J-Y., NYSSSEN P., COLOMBO R. & FENG J.): The patterns and possible causes of global geographical variation in the body size of the greater horseshoe bat (*Rhinolophus ferrumequinum*). – *Journal of Biogeography* <https://doi.org/10.1111/jbi.13658>
- (LIU T., SUN K.,) CSORBA G., (ZHANG K., ZHANG L., ZHAO H., JIN L., THONG V. D., XIAO Y. & FENG J.): Species delimitation and evolutionary reconstruction within an integrative taxonomic framework: a case study on *Rhinolophus macrotis* complex (Chiroptera: Rhinolophidae). – *Molecular Phylogenetics and Evolution* <https://doi.org/10.1016/j.ympev.2019.106544>
- (ZANA B., KEMENESI G., BUZÁS D.,) CSORBA G., GÖRFÖL T., (KHAN F. A. A., TAHIR N. F. D. A., ZEGHBIB S., MADAI M., PAPP H., FÖLDES F., URBÁN P., HERCZEG R., TÓTH G. E. & JAKAB F.): Molecular identification of a tentatively novel hantavirus in malaysian bronze tube-nosed bat (*Murina aenea*). – *Viruses* **11**(10): 887. <https://doi.org/10.3390/v11100887>
- Csösz S.: *A földi idegenek – A hangyák világa. [Earthly aliens – Ant's world.]*– Athenaeum Kiadó, Budapest, 208 pp.
- (FÖLDVÁRI M., MIKÓ I., ULMER J. M., DOS SANTOS ROLO T.,) Csösz S., (POMIANKOWSKI A., BAUMBACH T. & VAN DE KAMP T.): Jumping and grasping: Universal locking mechanisms in insect legs. – *Insect Systematics and Diversity* **3**(6): 3.
- (FÜRJES-MIKÓ Á.,) Csösz S. (& CSÓKA G.): Az erdei vöröshangyák (*Formica rufa* csoport) erdővédelmi szerepe Európában–szakirodalmi áttekintés. [Role of red wood ants (*Formica rufa* group) in forest protection In europe – a literature review.] – *Erdészettudományi Közlemények* **9**(1): 35–50.
- (TARTALLY A., THOMAS J. A., ANTON C., BALLETO E., BARBERO F., BONELLI S., BRÄU M., CASACCI LUCA PIETRO C. P.,) Csösz S., (CZEKES Z., DOLEK M., DZIEKAŃSKA I., ELMES G. W., FÜRST M. A., GLINKA U., HOCHBERG M. E., HÖTTINGER H., HULA V., MAES D., MUNGUIRA M. L., MUSCHE M., NIELSEN PER S., NOWICKI P., OLIVEIRA P. S., PEREGOVITS L., RITTER S., SCHLICK-STEINER B. C., SETTELE J., SIELEZNIEW M., SIMCOX DAVID J., STANKIEWICZ A. M., STEINER F. M., ŠVITRA G., UGELVIG L. V., VAN DYCK H., VARGA Z., WITEK M., WOYCIECHOWSKI M., WYNHOFF I. & NASH D R.): Patterns of host use by brood parasitic *Maculinea* butterflies across Europe. – *Philosophical Transactions of the Royal Society B* **374**(1769): 20180202.
- DÁNYI L., (BALÁZS G. & TUF I. H.): Taxonomic status and behavioural documentation of the troglobiont *Lithobius matulici* (Myriapoda, Chilopoda) from the Dinaric Alps: Are there semiaquatic centipedes in caves? – *ZooKeys* **848**: 1–20.
- (FLÓRIÁN N., LADÁNYI M., ITTÉS A., KRÖEL-DULAY G., ÓNODI G., MUCSI M., SZILIKOVÁCS T., GERGÓCS V.,) DÁNYI L. (& DOMBOS M.): Effects of single and repeated drought on soil microarthropods in a semi-arid ecosystem depend more on timing and duration than drought severity. – *PLOS One* **14**(7): e0219975. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0219975>
- (LÖVEI G. L., HORVÁTH R.) ELEK Z., (& MAGURA, T.): Diversity and assemblage filtering in ground-dwelling spiders (Araneae) along an urbanisation gradient in Denmark. – *Urban Ecosystems* **22**(2): 1–9.

- FEHÉR Z., (DELI T.,) ERŐSS Z. P. (& LIKA R.): Taxonomic revision of the subterranean genus *Virpazaria* Gittenberger, 1969 (Gastropoda, Spelaodiscidae), with the description of two new species. – *European Journal of Taxonomy* **558**: 1–25.
- FEHÉR Z., (SZATMARI P. M. &) SZEKERES M.: A new isolated subspecies of *Alopia livida* (Menke, 1828) (Gastropoda: Pulmonata: Clausiliidae) from the Făgăraș Mountains, Romania. – *Folia Malacologica* **27**(2): 119–126.
- FEHÉR Z., ERŐSS Z. P., (DELI T. & IBRAHIMI H.): First record of an interesting Natura 2000 indicator species, *Vertigo moulinsiana* (Gastropoda: Vertiginidae) in Kosovo. – *Tentacle* **27**: 6–7.
- (BULATOVIĆ A., MARKOVIĆ J., HARING E., PINSKER W., MASON K., DUDA M., BAMBERGER S., KIRCHNER S., SITTENTHALER M.,) FEHÉR Z., (PEŠIĆ V., SAVIĆ A., SATTMANN H.): First data on population density and dispersal of *Montenegrina subcristata* – a field study at Virpazar, Montenegro. – *Ecologica Montenegrina* **26**: 147–165.
- (IBRAHIMI H., GASHI A., REXHEPAJ D., ZHUSHI ETEMI F., GRAPCI KOTORI L.,) FEHÉR Z., (BINO T., ŠERIĆ JELASKA L., MESAROŠ G. & THÉOU P.): *Red Book of fauna of the Republic of Kosovo*. – Ministry of Environment and Spatial Planning, Kosovo Institute for Nature Protection: Prishtinë, Kosovo, 402 pp.
- (NEUBERT E., SEDDON M. B., ALLEN D. J., ARRÉBOLA J., BACKELJAU T., BALASHOV I., BANK R., CAMERON R., DE FRIAS MARTINS A. M., DE MATTIA W., DEDOV I., DUDA M., FALKNER G., FALKNER M.,) FEHÉR Z., (GARGOMINY O., GEORGIEV D., GIUSTI F., GÓMEZ MOLINER B. J., GROH K., IBÁÑEZ M., KAPPES H., MANGANELLI G., MARTÍNEZ-ORTÍ A., NARDI G., NEIBER M. T., PÁLL-GERGELY B., PARMAKELIS A., PRIÉ V., REISCHÜTZ A., REISCHÜTZ P. L., ROWSON B., RÜETSCHI J., SLAPNIK R., SON M., ŠTAMOL V., TEIXEIRA D., TRIANTIS K., VARDINOYANNIS K., VON PROSCHWITZ T. & WALTHER F.): *European Red List of terrestrial molluscs: snails, slugs, and semi-slugs*. – IUCN: Cambridge, UK and Brussels, Belgium, 23 pp.
- FUISZ T. I., PERESZLÉNYI Á. (& HARASZTHY L.): L'inventaire des collections d'oeufs hongrois et leur utilisation possible pour la recherche ornithologique. [The inventory of Hungarian egg collections and their possible use for ornithological research.] – *Alauda* **87**: 53–60.
- (MOVALLI P., DUKE G., RAMELLO G., DEKKER R. SHORE R. F., GARCÍA-FERNÁNDEZ A., WERNHAM C., KRONE O. ALYGIZAKIS N., BADRY A., BARBAGLI F., BIESMEIJER K., BOANO G., BOND A. L., CHORESH Y., CHRISTENSEN J. B., CINCINELIA., DANIELSSON S., DIAS A., DIETZ R., EENS M., ESPÍN S., EULAERS I., FRAHNERT S.,) FUISZ T. I., (GKOTSIS G., GLOWACKA N., GÓMEZ-RAMÍREZ P., GROTTI M., GUIRAUD M., HOSNER P., JOHANSSON U., JASPERS V. L. B., KAMMINGA P., JAN KOSCHORRECK, KNOPF B., KUBIN E., LOBRUTTO S., LOURENCO R., MARTELLINI T., MARTÍNEZ-LÓPEZ E., MATEO R., NIKAM., NIKOLOPOULOU V., OSBORN D., PAUWELS O., PAVIA M., PEREIRA M. G., RÜDEL H., SANCHEZ-VIROSTA P., SLOBODNIK J., SONNE C., THOMAIDIS N., TÖPFER T., TREU G., VÄINÖLÄ R., VALKAMA J., VAN DER MIJE S., VANGELUWE D., WARREN B. H. & WOOG F.): Progress on bringing together raptor collections in Europe for contaminant research and monitoring in relation to chemicals regulation. – *Environmental Science and Pollution Research* **26**: 20132–20136.

- GÖRFÖL T., (HÁGA K. & DOMBI I.): Roost selection of barbastelle bat (*Barbastella barbastellus*) in an intensively managed floodplain forest: implications for conservation. – *North-Western Journal of Zoology* 15(2): 184–186.
- (ZANA B., BUZÁS D., KEMENESI G.), GÖRFÖL T., CSORBA G., (MADAI M. & JAKAB F.): Molecular identification of a presumably novel hantavirus in bronze tube-nosed bat (*Murina aenea*) in Malaysia. – *International Journal of Infectious Diseases* 79: 117.
<https://doi.org/10.1016/j.ijid.2018.11.289>
- (BOLDOGH S. &) GÖRFÖL T.: Földvezetéket védő műanyag csőben elpusztult állatok. [Animals died in an electric cable protecting pipe.] – In: MOLNÁR GY. & ANDRÉSI P. (eds): *A civilizáció káros hatásai az élővilágra Magyarországon*. [The adverse effects of civilization to the wildlife in Hungary.] Typotex, Budapest, pp. 247–248.
- (HORNOK S., SZŐKE K., MELI M. L., SÁNDOR A. D.) GÖRFÖL T., (ESTÓK P., WANG Y., TU V. T., KOVÁTS D., BOLDOGH S. A., CORDUNEANU A., SÜLYOK K. M., GYURANECZ M., KONTSCHÁN J., TAKÁCS N., HALAJIAN A., EPIS S. & HOFMANN-LEHMANN R.): Molecular detection of vector-borne bacteria in bat ticks (Acari: Ixodidae, Argasidae) from eight countries of the Old and New Worlds. – *Parasites & Vectors* 12(1): 50.
- (MCKEE C. D., KRAWCZYK A. I., SÁNDOR A. D.) GÖRFÖL T., (FÖLDVÁRI M., FÖLDVÁRI G., DEKEUKELEIRE D., HAARSMA A.-J., KOSOY M. Y., WEBB C. T. & SPRONG H.): Host phylogeny, geographic overlap, and roost sharing shape parasite communities in European bats. – *Frontiers in Ecology and Evolution* 7(69): 1–21.
- (ULLAH H., KONTSCHÁN J., TAKÁCS N., WIJNVELD M., SCHÖTTA A.-M., BOLDOGH S. A., SÁNDOR A. D., SZEKERES S.) GÖRFÖL T., (RASHEED S. B., JAVID A. & HORNOK S.): A new *Rickettsia honei*-related genotype, two novel soft tick haplotypes and first records of three mite species associated with bats in Pakistan. – *Systematic & Applied Acarology* 24(11): 2106–2118.
- KIS A., (WEISZBURG T. & BUDA GY.): Minta előszűrési vizsgálati módszer cirkonon végzett U–Pb kormeghatározás pontosságának javítására. [Sample prescreening methodology for increased precision U–Pb age determination of zircon.] – *Földtani Közlöny* 149(2): 93–104.
- KÓBOR P.: Contributions to the knowledge of *Umbrageocoris* (Heteroptera: Lygaeoidea: Geocoridae). – *Zootaxa* 4652(2): 384–390.
- KÓBOR P.: *Umbrageocoris kondorosyi*: A new genus and species of big-eyed bugs from New Guinea. – *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 65(1): 1–8.
- KONDOROSY E., (KOVÁCS SZ. & ZSALAKOVICS L.): *Kmentaenetus*, a new subgenus of *Aristaenetus* (Hemiptera: Rhyparochromidae: Lethaeini) from the Papuan subregion. – *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 65(1): 9–18.
- (ZÁMBÓ A., KOVÁCS SZ. &) KONDOROSY E.: Taxonomic notes on the genus *Noteolethaeus* with three new species from Madagascar (Hemiptera: Heteroptera: Rhyparochromidae). – *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 65(3): 253–268.

- KOVÁCS T. (& AMBRUS A.): Kérészek és álkérészek (Ephemeroptera, Plecoptera). [Mayflies and stoneflies (Ephemeroptera, Plecoptera).] – In: KÁRPÁTI L. (ed.): *A Soproni Tájvédelmi Körzet. Monografikus tanulmányok a Soproni-hegység természeti és kulturális értékeiről.* [The Sopron Landscape Park. Monographic studies on natural and cultural values of the Sopron Mountains.] Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság, Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, pp. 145–149, pl. XXIII: 66, 67.
- KOVÁCS T. (& AMBRUS A.): Xilofág és szaproxilofág bogarak (Coleoptera). [Xylophagous and saproxylic beetles (Coleoptera).] – In: KÁRPÁTI L. (ed.): *A Soproni Tájvédelmi Körzet. Monografikus tanulmányok a Soproni-hegység természeti és kulturális értékeiről.* [The Sopron Landscape Park. Monographic studies on natural and cultural values of the Sopron Mountains.] Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság, Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, pp. 168–173, pl. XXV, XXVI.
- KOVÁCS T., NÉMETH T. (& FERA G.): Ritka és természetvédelmi szempontból jelentős bogarak (Coleoptera) a Kőszegi-hegység területéről. [Rare and protected beetles (Coleoptera) from the Kőszeg Mts.] – *Folia historico-naturalia Musei Matraensis* 43: 129–136.
- (OBOŇA J., DVOŘÁK L., DVOŘÁKOVÁ K., JEŽEK J.,) KOVÁCS T., MURÁNYI D., (ŚLOWIŃSKA I., STARÝ J., VAN DER WEELE R. & MANKO P.): Faunistic records of some Diptera families from the Babia Góra Massif in Poland. – *Dipteron* 35: 118–131.
- (PÓCS T.) & KOVÁCS T.: Epiphyllous liverworts (Marchantiophyta) from Batanta Island (Indonesia, West Papua). – *Folia historico-naturalia Musei Matraensis* 43: 5–18.
- (AMBRUS A.) KOVÁCS T. (& SZITA R.): Egyéb vízi gerinctelen szervezetek és szitakötők. [Other aquatic invertebrates, dragonflies and damselflies.] – In: KÁRPÁTI L. (ed.): *A Soproni Tájvédelmi Körzet. Monografikus tanulmányok a Soproni-hegység természeti és kulturális értékeiről.* [The Sopron Landscape Park. Monographic studies on natural and cultural values of the Sopron Mountains.] Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság, Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, pp. 150–159, pl. XXIII: 68–71.
- (OLÁH J., ANDERSEN T., BESHKOV S., BILALLI A., COPPA G., IBRAHIMI H., JOHANSON K. A.,) KOVÁCS T., (MEY W., MUSLIU M., OLÁH J. JR & RUIZ-GARCIA A.): Lineage sorting by parameres in Limnephilinae subfamily (Trichoptera): with description of a new tribe, new genera and new species. – *Opuscula Zoologica Instituti Zoosystematici et Oecologici Universitatis Budapestinensis* 50 (Supplementum 1): 3–98.
- (MAES D., VEROVNIK R., WIEMERS M., BROSENS D., BESHKOV S., BONELLI S., BUSZKO J., CANTÚ-SALAZAR L., CASSAR L-F., COLLINS S., DINCĂ V., DJURIC M., DUŠEJ G., ELVEN H., FRANETA F., GARCIA-PEREIRA P., GERYAK Y., GOFFART P., GÓR Á., HIERMANN U., HÖTTINGER H., HUEMER P., JAKŠIĆ P., JOHN E., KALIVODA H., KATI V., KIRKLAND P., KOMAC B., KŐRÖSI Á., (KULAK A., KUUSSAARI M., L'HOSTE L., LELO S., MESTDAGH X., MICEVSKI N., MIHOCI I., MIHUT S., MONASTERIO-LEÓN Y., MORGUN D. V., MUNGUIRA M. L., MURRAY T., NIELSEN P. S., ÓLAFSSON E., ÖUNAP E., PAMPERIS L. N., PAVLÍČKO A., PETTERSSON L. B., POPOV S., POPOVIĆ M., PÖYRY J., PRENTICE M., REYSERHOVE L., RYRHOLM N., ŠAŠIĆ M., SAVENKOV N., SETTELE J., SIELEZNIEW M., SINEV S., STEFANESCU C., ŠVITRA G., TAMMARU T., TIITSAAR A., TZIRKALLI E., TZORTZAKAKI O., VAN SWAAY C. A. M., VIBORG A. L., WYNHOFF I., ZOGRAFOU K. & WARREN M. S.): Integrating national Red Lists for prioritising conservation actions for European butterflies. – *Journal of Insect Conservation* 23: 301–330.

- (SZIGETI V.), KÖRÖSI Á., (HARNOS A. & KIS J.): Lifelong foraging and individual specialisation are influenced by temporal changes of resource availability. – *Oikos* **128**: 649–658.
- KUTASI CS. (& TALLÓSI B.): Kommandó környékének futóbogarai (Coleoptera: Carabidae). [Ground beetles (Coleoptera: Carabidae) from surroundings of Kommandó.] – *Acta Siculica* **2016–2017**: 43–49.
- MAKRANCZY GY.: On the distinctness of *Ochtheophilus championi* (Bernhauer, 1926) and *O. nigerrimus* (Cameron, 1941) (Coleoptera: Staphylinidae: Oxytelinae). – *Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae (Brno)* **104**(2): 117–119.
- MERKL O., (SZALÓKI D.), KUTASI CS., (MÉSZÁROS Á., PODLUSSÁNY A. & TALLÓSI B.): *Biodiverzitás a Soroksári Botanikus Kertben – Bogarak.* [Biodiversity in the Soroksár Botanical Garden – Beetles.] – Magyar Biodiverzitás-kutató Társaság & SZIE Kertészettudományi Kar, Soroksári Botanikus Kert, Budapest, 179 pp.
- MERKL O.: Lagriini from Bhutan (Coleoptera, Tenebrionidae: Lagriinae). – *Annales Zoologici (Warszawa)* **69**(1): 65–81.
- MERKL O.: Two new species of *Donaciolagria* Pic, 1914 (Coleoptera, Tenebrionidae: Lagriinae) from Myanmar and China. – *Entomological Review* **99**(7): 1014–1020.
- (BAI X.-L.), MERKL O. (& REN G.-D.): Revision of the genus *Bioramix* Bates, 1879 from Nepal (Coleoptera, Tenebrionidae: Platyscelidini). – *Entomological Review* **99**(7): 898–905.
- (NASSERZADEH H.), MERKL O. (& KHODAYARI S.): *Philhammus* in Iran (Coleoptera: Tenebrionidae: Pimeliinae). – *Folia entomologica hungarica* **80**: 9–12.
- (PODLUSSÁNY A., SZÉNÁSI V. &) MERKL O.: Checklist of the Curculionoidea of Hungary (Coleoptera). – *Folia entomologica hungarica* **80**: 89–230.
- (TELNOV D., BUKEJS A. &) MERKL O.: Description of a new fossil *Statira* Lepeletier et Audinet-Serville, 1828 (Coleoptera: Tenebrionidae: Lagriinae) from Baltic amber of the Sambian Peninsula. – *Zootaxa* **4683**(4): 508–514.
- (ABOLINS-ABOLS M., HANLEY D.), MOSKÁT C., (GRIM T. & HAUBER M. E.): Parasitic egg rejection by great reed warblers (*Acrocephalus arundinaceus*) tracks difference across an eggshell color gradient. – *Behavioural Processes* **166**: 103902.
- (MANNA T. J.), MOSKÁT C., (TONG L., BÁN M., AIDALA Z., LOW J. & HAUBER M. E.): Multiple parasitism reduces egg rejection in the host (*Acrocephalus arundinaceus*) of a mimetic avian brood parasite (*Cuculus canorus*). – *Journal of Comparative Psychology* **133**(3): 351–358.
- (MARTON A., FÜLÖP A., OZOGÁNY K.), MOSKÁT C. (& BÁN M.): Alarming hosts attract the unwanted attention of the brood parasitic common cuckoo. – *Scientific Reports* **9**: 18563.
- MOSKÁT C., (BÁN M., FÜLÖP A., BERECZKI J. & HAUBER M. E.): Bimodal habitat use in brood parasitic common cuckoos (*Cuculus canorus*) revealed by GPS telemetry. – *Auk* **136**(2): 1–12.
- MOSKÁT C. (& HAUBER M. E.): Sex-specific responses to simulated territorial intrusions in the common cuckoo: a dual function of female acoustic signalling. – *Behavioral Ecology and Sociobiology* **73**: 60.
- (CAO J. J., MO R. R., LI W. H. &) MURÁNYI D.: An additional new species of *Peltoperlopsis* Illies, 1966 (Plecoptera: Peltoperlidae) from China. – *Zootaxa* **4686**(3): 429–434.

- (DING S. M., LI W. H., WANG Y., CAMERON S. L.,) MURÁNYI D. (& YANG D.): The phylogeny and evolutionary timescale of stoneflies (Insecta: Plecoptera) inferred from mitochondrial genomes. – *Molecular Phylogenetics and Evolution* **135**: 123–135.
- (GAMBOA M.,) MURÁNYI D., (KANMORI S. & WATANABE K.): Molecular phylogeny and diversification timing of the Nemouridae family (Insecta, Plecoptera) in the Japanese Archipelago. – *PLOS One* **14**(1): e0210269.
- (HORNOK S.,) MURÁNYI D., (KONTSCHÁN J. & TU V. T.): Description of the male and the larva of *Ixodes collaris* Hornok, 2016 with drawings of all stages. – *Parasites & Vectors* **12**(144): 1–8.
- (LI W. H., MO R. R. &) MURÁNYI D.: Additions to the genus *Hemacroneuria* Enderlein (Plecoptera: Perlidae) from China. – *Zootaxa* **4652**(2): 349–358.
- (MO R. R., WANG G. Q., LI W. H. &) MURÁNYI D.: A remarkable new species of *Kiotina* Klapálek, 1907 (Plecoptera: Perlidae) from China. – *Zootaxa* **4623**(3): 583–588.
- (MO R. R., WANG G. Q., YANG D., LI W. H. &) MURÁNYI D.: Two new species and one new regional record of *Indonemoura* from Guangxi, China, with additions to larval characters (Plecoptera, Nemouridae). – *ZooKeys* **825**: 25–42.
- (MO R. R., YAN Y. H., WANG G. Q., LI W. H. &) MURÁNYI D.: Holomorphology of *Kamimuria peppapiggia* sp. n. (Plecoptera: Perlidae) from the foothills of Taihang Mountains, Henan Province of China. – *Zootaxa* **4668**(4): 575–587.
- (OBOŇA J., DVOŘÁK L., HAENNI J. P., HRIVNIAK L., JAPOSHVILI B., JEŽEK J., KERIMOVA I., MÁCA J.,) MURÁNYI D., (RENDOŠ M., SŁOWIŃSKA I., SNEGOVAYA N., STARÝ J. & MANKO P.): New and interesting records of Diptera from Azerbaijan and Georgia. – *Zoosystematica Rossica* **28**(2): 277–295, 296–299, 300–310.
- (TYUFEKCHIEVA V., EVTIMOVA V. &) MURÁNYI D.: First checklist of stoneflies (Insecta: Plecoptera) of Bulgaria, with application of the IUCN Red List criteria at the national level. – *Acta zoologica bulgarica* **71**(3): 349–358.
- NÉMETH T.: Elateridae (Coleoptera) of Lebanon. – *Zootaxa* **4614**(1): 127–159.
- NÉMETH T., (SZÉKELY K., KOTÁN A., MÁRKUS A., YAMMINE W., TANIOS C. & NEMER N.): Notes on the longhorn beetles (Coleoptera: Cerambycidae) of Lebanon. – *Folia entomologica hungarica* **80**: 13–38.
- (KUNDRATA R. &) NÉMETH T.: Description of *Penia mantillerii* sp. nov. (Coleoptera: Elateridae: Dimini), with a key to *Penia* species from Vietnam and nearby areas. – *Zootaxa* **4612**(2): 275–281.
- (KUNDRATA R., JARZABEK-MÜLLER A. &) NÉMETH T.: Description of *Lacon mertliki* sp. nov. (Coleoptera: Elateridae: Agrypninae) from the Hyrcanian forest ecoregion, with a key to the *Lacon* species of Iran. – *European Journal of Taxonomy* **535**: 1–13.
- (KUNDRATA R., MERTLIK J. &) NÉMETH T.: Unexpected diversity of *Lacon* Laporte, 1838 (Coleoptera: Elateridae: Agrypninae) in the Levant: revised species concepts, new species, and an identification key. – *Zootaxa* **4679**(3): 401–449.
- (ROSA S. P.,) NÉMETH T. (& KUNDRATA R.): Comparative morphology of immature stages of *Ludioctenus cyprius* (Baudi di Selve, 1871) (Coleoptera: Elateridae: Agrypninae), with Discussion on the monophyly of Hemirhipini. – *Zoologischer Anzeiger* **283**: 33–39.

- (SZÉNÁSI V. &) NÉMETH T.: Description of a new species of the subgenus *Hippomias* Yunakov, 2006 in the genus *Brachysomus* Schoenherr, 1823 (Coleoptera: Curculionidae: Entiminae) from Lebanon – *Zootaxa* **4658**(2): 389–395.
- (SZÉNÁSI V.), NÉMETH T. (& NEMER N.): Notes on snout beetles (Coleoptera: Curculionoidea, without Scolytinae and Platypodinae) of Lebanon. – *Folia entomologica hungarica* **80**: 39–75.
- (EGRI Á., SZÁZ D.), PERESZLÉNYI Á., (BERNÁTH B. & KRISKA GY.): Quantifying the polarised light pollution of an asphalt road: an ecological trap for the stonefly, *Perla abdominalis* (Guérin-Méneville, 1838) (Plecoptera: Perlidae). – *Aquatic Insects* **40**: 257–269.
- (HORVÁTH G.), PERESZLÉNYI Á., (AKESSON S. & KRISKA GY.): Striped bodypainting protects against horseflies. – *Royal Society Open Science* **6**: 181325.
<https://doi.org/10.1098/rsos.181325>
- (HORVÁTH G.), PERESZLÉNYI Á., (TÓTH T., POLGÁR SZ. & JÁNOSI I. M.): Attractiveness of thermally different uniformly black targets to horseflies: *Tabanus tergstinus* prefers sunlit warm shiny dark targets. – *Royal Society Open Science* **6**: 191119.
<https://doi.org/10.1098/rsos.191119>
- (BALLA B., SÁRVÁRI M., KÓSA J. P., KOCSIS-DEÁK B., TOBIÁS B., ÁRVAI K., TAKÁCS I., PODANI J., (LIPOSITS Z. & LAKATOS P.): Long-term selective estrogen receptor-beta agonist treatment modulates gene expression in bone and bone marrow of ovariectomized rats. – *The Journal of steroid biochemistry and molecular biology* **188**: 185–194.
- (KINÁL F. &) PUSKÁS G.: Az *Ectobius vittiventris* (Costa, 1847) (Blattellidae: Ectobiinae) erdeicsótány előfordulása Magyarországon. [Occurrence of *Ectobius vittiventris* (Costa, 1847) (Blattellidae: Ectobiinae) in Hungary.] – *Állattani Közlemények* **104**(1–2): 3–15.
- (MIZSEI E., BOROS Z., LOVAS-KISS Á., SZEPESVÁRY CS., SZABOLCS M., RÁK G., UJSZEGI J., GÁL Z., LENGYEL SZ. &) PUSKÁS G.: A trait-based framework for understanding predator–prey relationships: Trait matching between a specialist snake and its insect prey. – *Functional Ecology* **33**(12): 2354–2368.
- (BOERAEVE M.), SOLTÉSZ Z. (& TAMSYN W.): *Choerades castellanii*, new to Hungary (Diptera: Asilidae). – *Folia entomologica hungarica* **80**: 327–330.
- (PAPP Z. &) SOLTÉSZ Z.: First record of wormlion *Vermileo vermileo* (Diptera: Vermileonidae) from Greece. – *Entomologia Hellenica* **28**(1): 5–10.
- SZEDERJESI T., (PAVLÍČEK T. & CSUZDI Cs.): New earthworm records from several Indian Ocean islands (Clitellata, Megadrili). – *Opuscula Zoologica Instituti Zoosystematici et Oecologici Universitatis Budapestinensis* **50**(2): 145–155.
- SZEDERJESI T., (PAVLÍČEK T., MÁRTON O., KRÍZSIK V. & CSUZDI Cs.): Integrative taxonomic revision of *Dendrobaena veneta* (Rosa, 1886) sensu lato with description of a new species and resurrection of *Dendrobaena succinta* (Rosa, 1905) (Megadrili: Lumbricidae). – *Journal of Natural History* **53**(5–6): 301–314.
- SZEDERJESI T., (POP V. V., MÁRTON O. & CSUZDI Cs.): New earthworm species and records from the Southern Carpathians (Megadrili: Lumbricidae). – *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* **65**(2): 123–142.
- SZEDERJESI T.: Data to the earthworm fauna of the Balkan Peninsula, Istria, the Papuk Mountain and the Kamnik-Savinja Alps (Megadrili: Lumbricidae). – *Folia historico-naturalia Musei Matraensis* **43**: 25–31.

- SZEDERJESI T.: New earthworm records from the Ukrainian part of the north-eastern Carpathians (Megadrili: Lumbricidae). – *Opuscula Zoologica Instituti Zoosystematici et Oecologici Universitatis Budapestinensis* **50**(1): 17–22.
- SZEDERJESI T.: The first earthworm records from Batanta Island, West Papua, Indonesia (Megadrili: Acanthodrilidae, Megascolecidae). – *Opuscula Zoologica Instituti Zoosystematici et Oecologici Universitatis Budapestinensis* **50**(2): 129–139.
- (CSUZDI Cs., ROTA E.), SZEDERJESI T., (SHERLOCK E., BROWN G. G., CHANG C-H., DÍAZ COSÍN D., FRAGOSO C., JAMIESON B. G. M., HONG Y., JAMES S. W., PAOLETTI M. G., PAVLÍČEK T., PLISKO D., POP V. V. & SHEN H-P.): Description of a new Central African earthworm, *Petroscolex centenarius* gen. et sp. nov. (Crassiclitellata, Eudrilidae), celebrating the 100th birthday of Pietro Omodeo. – *Zootaxa* **4674**(5): 501–508.
- (HONG Y., RAZAFINDRAKOTO M., BLANCHART E.), SZEDERJESI T. (& CSUZDI Cs.): New acanthodrilid species from Madagascar (Clitellata, Acanthodrilidae). – *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* **65**(3): 215–233.
- (DO, D. S., GREGO J. &) SZEKERES M.: New taxa and distribution data of Clausiliidae (Gastropoda: Pulmonata) from karst regions of Southeast Asia. – *Journal of Conchology* **43**(3): 303–312.
- (GREGO J. &) SZEKERES M.: Two new species of Clausiliidae (Gastropoda: Pulmonata) from Yunnan Province, southern China. – *Folia Malacologica* **27**: 315–320.
- (PÁLL-GERGELY B.), SZEKERES M., FEHÉR Z., (ASAMI T. & HARL J.): Evolution of a dextral lineage by left-right reversal in *Cristataria* (Gastropoda, Pulmonata, Clausiliidae). – *Journal of Zoological Systematics and Evolutionary Research* **57**(3): 520–526.
- (REISCHÜTZ, A., REISCHÜTZ, P.L. &) SZEKERES, M.: New records of *Tsoukatosia Gittenberger 2000* (Gastropoda, Clausiliidae, Phaedusinae) from the Peloponnesos (Greece). – *Nachrichtenblatt der Ersten Vorarlberger Malakologischen Gesellschaft* **26**: 93–95.
- TÓTH B., KATONA G. & BÁLINT Zs.: *Scopula orientalis* (Alphéraky, 1876) (Lepidoptera: Geometridae, Sterrhinae) in the Carpathian Basin. – *Opuscula Zoologica Instituti Zoosystematici et Oecologici Universitatis Budapestinensis* **50**(2): 157–162.
- TÓTH B., KATONA G., (SULYÁN P. G. &) BÁLINT Zs.: Az Eupitheciini tribusz a Kárpát-medencében a Magyar Természettudományi Múzeum lepkegyűjteménye alapján (Lepidoptera: Geometridae: Larentiinae). [The tribe Eupitheciini in the Carpathian Basin, based on the collection of the Hungarian Natural History Museum (Lepidoptera: Geometridae: Larentiinae).] – *Állattani közlemények* **104**(1–2): 17–237.
- TÓTH B.: *Charissa pfeifferi* (Wehrli, 1926) and *Operophtera fagata* (Scharfenberg, 1805) in North Macedonia (Lepidoptera: Geometridae). – *Natura Croatica* **28**: 473–478.
- TÓTH B.: *Magyarország nagylepkéinek határozója. [Identification guide to the Macrolepidoptera of Hungary.]* – Magyar Biológiai Társaság, Budapest, 316 pp.
- TÓTH B.: Notes on the species of Naarda Walker, 1866 (Lepidoptera: Erebiidae, Hypeninae) from mainland China, with the description of a new species and establishment of a new synonymy. – *Journal of Asia-Pacific Entomology* **22**: 437–442.
- (BALOGH D. &) TÓTH B.: First record of *Thysanoplusia orichalcea* in Hungary (Lepidoptera: Noctuidae: Plusiinae). – *Folia entomologica hungarica* **80**: 287–291.
- VAS Z. (& BAKARDZSIEV K.): *Hybrizontinae* of Hungary (Hymenoptera: Ichneumonidae). – *Folia entomologica hungarica* **80**: 273–278.

- VAS Z.: Contributions to the taxonomy, identification, and biogeography of the Western Palaearctic species of *Campolepis* Förster (Ichneumonidae: Campopleginae). – *Zootaxa* **4565**(3): 373–382.
- VAS Z.: Contributions to the taxonomy, identification, and biogeography of *Eriborus* Förster, 1869 and *Nepiesta* Förster, 1869 (Hymenoptera: Ichneumonidae: Campopleginae). – *Opuscula Zoologica Instituti Zoosystematici et Oecologici Universitatis Budapestinensis* **50**(1): 87–98.
- VAS Z.: Contributions to the taxonomy, identification, and biogeography of *Casinaria* Holmgren and *Venturia* Schrottky (Hymenoptera: Ichneumonidae: Campopleginae). – *Zootaxa* **4664**(3): 351–364.
- VAS Z.: *Darazsak [Wasps.] – Gesta Hymenopterorum.* – Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, 199 pp.
- VAS Z.: New species and new records of Campopleginae from the Palaearctic region (Hymenoptera: Ichneumonidae). – *Folia entomologica hungarica* **80**: 247–271.
- VAS Z.: New species and new records of ichneumon wasps from the Eastern Mediterranean and the Black Sea regions (Hymenoptera: Ichneumonidae). – *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* **65**(1): 21–32.
- VÖRÖS J., (URSENBACHER S. & JELIĆ D.): Population genetic analyses using 10 new polymorphic microsatellite loci confirms genetic subdivision within the olm, *Proteus anguinus*. – *Journal of Heredity* **2**: 211–218.
- (HETTYEY A., UJSZEGI J., HERCZEG D., HOLLY D.,) VÖRÖS J., (SCHMIDT B. R. & BOSCH J.): Taking advantage of the thermal optimum mismatch between a pathogen and its endangered hosts: the potential of localized heating in reducing prevalence and intensity of *Batrachochytrium dendrobatidis* infection in natural populations. – *Frontiers in Ecology and Evolution* **7**: 254.
- (SÁNCHEZ-VIALAS A., CALVO M., GARCÍA-PARÍS M. &) VÖRÖS J.: Amphibians and reptiles from Zoltan Kaszab's Expeditions to Mongolia held at the Hungarian Natural History Museum. – *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* **65**(2): 143–166.

Embertan – Anthropology

- BUZÁR Á. & BERNERT Zs.: Macsó Béla, Árpád-házi herceg emberi maradványainak vizsgálata. Examination of the remnants of Béla of Macsó, a prince of the Árpád dynasty. – *Annales Musei historico-nationalis hungarici* **111**: 203–214.
- ÉVINGER S.: Egy specifikus büntetési forma? – Végtag–amputációs esetek a 9. századi Mosaburg (Zalavár) vonzaskörzetében. [A specific form of corporal punishment? – Limb amputations from the 9th century Mosaburg (Zalavár).] – *Anthropológiai Közlemények* **60**: 27–42.
- ÉVINGER S.: Viszneken feltárt avar kori temetkezések embertani vizsgálata. [Anthropological examination of the Avar Period burial site finds from Visznek.] – *Annales Musei Agriensis* **52**: 193–219.
- ÉVINGER S.: Petőfibányán feltárt avar kori temetkezések embertani vizsgálata. [Anthropological examination of the Avar Period burial site finds from Petőfibánya.] – *Annales Musei Agriensis* **52**: 259–267.

- ÉVINGER S.: Gyöngyösön feltárt Árpád-kori és kora újkori temetkezések embertani vizsgálata. [Anthropological examination of the Árpadian Age and early modern period burial site finds from Gyöngyös.] – *Annales Musei Agriensis* 52: 345–362.
- ÉVINGER S. & BERNERT ZS.: Anthropological assessments of the Late Roman Period cemetery of Somogyzil–Döggúti dűlő. – *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 70: 137–166.
- (HORVÁTH T., CSEH J., BARKÓCZY P., JUHÁSZ L., GULYÁS S.,) BERNERT ZS. & BUZÁR Á.: A double burial of the Baden culture from Tatabánya–Delphi (northern Transdanubia, Hungary) – A case study of the Dentalium beads of the Baden culture and their interpretation. – *Quaternary International* <https://doi.org/10.1016/j.quaint.2018.09.009>
- KISS K., SZENICZEY T., (KARLINGER K., MÉSZÁROS KIS ZS., SZVÁK E., MARCSIK A.,) BUCZKÓ K., (SKLÁNITZ A., SZABÓ L., SZŐKE B. M.) & HAJDU T.: Kehida–Fövényes 8–9. századi népességének történeti embertani vizsgálata. [Anthropological data to the late Avar Period in Zala county – Examination of Kehida–Fövényes (8–9th century).] – *Anthropológiai Közlemények* 60: 3–26.
- (MARCSIK A., BALÁZS J.,) HAJDU T., (MOLNÁR E. &) SZENICZEY T.: A Magyarhomorog–Kónya–dombi 10. és 11–12. századi temetők embertani anyaga. [Anthropological material of 10th and 11th–12th centuries cemeteries from Magyarhomorog–Kónya–Domb.] – In: KOVÁCS L. (ed.): *Magyarhomorog–Kónya–domb 10. századi szállási és 11–12. századi falusi temetője. Magyarország Honfoglalás kori és kora Árpád-kori sírleletei 12.* [A 10th century cemetery belonging to a short-lived settlement and an 11th–12th century village cemetery both located on Magyarhomorog–Kónya–Domb. Grave finds from the Hungarian Conquest and Árpád Period in Hungary, Vol. 12.] Martin Opitz Kiadó, Budapest–Szeged, pp. 557–610.
- (NEPARÁCZKI E., MARÓTI Z., KALMÁR T., MAÁR K., NAGY I., LATINOVICS D.,) KUSTÁR Á., (PÁLFI GY., MOLNÁR E., MARCSIK A., BALOGH CS., LÖRINCZY G., GÁL SZ. S., TOMKA P., KOVACSÓCZY B., KOVÁCS L., RASKÓ I. & TÖRÖK T.): Y-chromosome haplogroups from Hun, Avar and Conquering Hungarian period nomadic people of the Carpathian Basin. – *Scientific Reports* 9(1): 16569. <https://doi.org/10.1038/s41598-019-53105-5>
- (NÉMETH E.,) KUSTÁR Á., (FEHÉR T., SZÉKELY G. & KLIMA L.): Az apai vonalú N haplocsoport szerepe a mai baskírok, tatárok és magyarok genetikai kapcsolatrendszerében. [The role of paternal haplogroup N in the genetic relationship of Bashkirs, Tatars and Hungarians.] – *Anthropológiai Közlemények* 60: 43–64.
- PAP I., HAJDU T. & SZENICZEY, T.: Analisi bio-antropologiche dei resti scheletrici. Risultati preliminari. [Anthropological analysis of the skeletal remains. Preliminary results.] – In: BARELLI L., PICUTI M. R., ASCIUTTI M. & TADDEI R. (eds): *Oltre le Carte II L'abbazia di S. Croce di Sassovivo e la sua realtà materiale.* Fabrizio Fabri Editore, Roma, Italy, pp. 94–96.
- (KOC SIS-DEÁK B., BALLA B., ÁRVAI K., TOBIÁS B., GYŐRI G., JÁRAY B., SZÉKELY E.,) PODANI J., (KÓSA J. & LAKATOS P.): A pajzsmirigyöbök genetikai vizsgálata újgenerációs szekvenáláson alapuló platformon kifejlesztett génpanel segítségével. [Genetic testing of thyroid nodules using a gene panel developed on a new generation sequencing platform.] – *Orvosi hetilap* 160(36): 1417–1425.

- SZENICZEY T.: A Kelet–Dunántúl avar kori népességváltozásainak történeti embertani vizsgálata. [Biological reconstruction of the Avar Period population changes in Eastern–Transdanubia.] – *Anthropológiai Közlemények* **60**: 79–87.
- SZENICZEY T.: Apcon feltárt avar kori temetkezések emberi csontanyagának antropológiai vizsgálata. [Anthropological examination of the Avar Period burial site finds from Apc.] – *Annales Musei Agriensis* **52**: 233–244.
- SZENICZEY T. & ÉVINGER S.: A Dormánd–Hanyipusztá lelőhelyen feltárt kora újkori emberi maradványok antropológiai vizsgálata – adatközlés. [Anthropological examination of the early modern age human remains from the Dormánd–Hanyipusztá site – data publication.] – *Annales Musei Agriensis* **52**: 383–392.
- SZENICZEY T., HAJDU T. (& MARCSIK A.): Skeletal remains of the Gepid period in the Great Hungarian Plain. Literature review. – In: GÁL Sz. S. (ed.): *The talking dead (2). Past and present of biological anthropology. The heritage of Török Aurél's Oeuvre. Bibliotheca Musei Marisiensis. – Series Archaeologica 17*. Mega Publishing House, Târgu Mures, pp. 109–121.
- SZENICZEY T., (MARCSIK A., ÁCS Zs., BALASSA T.) BERNERT Zs., (BAKÓ K., CZUPPON T., ENDRÖDI A.) ÉVINGER S., (FARKAS Z., HLAVENKOVÁ L., HOPPÁL K., KÁLMÁN KISS Cs., KISS K., KOCSIS K., KOVÁCS L. O., KOVÁCS P. F., KÖHLER K., KÖLTŐ L., KÖVÁRI I., LÁSZLÓ O., LOVÁSZ G., LOVRANITS J., LUKÁCS J., MASEK Zs., MERCZI M., MOLNÁR E., NÉMETH Cs. E., ÓDOR J. G., PAJA L.) PAP I., (PATAY R., RÁCZ I., RÁCZ Zs., RITOÓK Á., SZENTHE G., SZILAS G., SZÖKE B. M., TÓTH Z., VIDA T., WOLFF K., FINNEGAN M.) & HAJDU T.: Hyperostosis frontalis interna in ancient populations from the Carpathian Basin – A possible relationship between lifestyle and risk of development. – *International Journal of Paleopathology* **24**: 108–118.
- (MOZGAI V.), TOPA B. A., (WEISZBURG T. G., MRÁV Zs. & BAJNÓCZI B.): SEM–EDS and μ -XRD study of the niello inlays of a unique late Roman silver augur staff (lituus) from Brigetio, Pannonia (Hungary). – *Archaeological and Anthropological Sciences* **11**(4): 1599–1610.

ISMERETTERJESZTŐ KÖZLEMÉNYEK ARTICLES OF POPULAR SCIENCE

- ANGYAL D: Az üreglakó Meliponinák földjén. [In the land of cavernicolous Meliponina bees.] – *Élet és Tudomány* **74**(37): 1161–1164.
- ANGYAL D: Élet a yucatanai cenotékben - Átjárók az alvilágba. [Life in the cenotes of Yucatan - Passageways to the underworld.] – *Élet és Tudomány* **74**(23): 717–719.
- ANGYAL D: Jaguárok nyomában - Balam, a titokzatos nagymacska. [Chasing of Jaguars - Balam, the mysterious big-cat.] – *Állatvilág* **6**(2):4–7.
- BABOCSAY G.: Tetemraktár vagy információhegy? [A storage of the dead or a mountain of information?] – *Gyöngyösi Kalendárium* **2019**: 131–133.
- BAUER N. & (KENYERES Z.): Egyenesszárnyúak és a klímaváltozás. Egy rovar-tani világkongresszus tanulságai. [Orthopterans and the Climate Change. About the results of a World Congress.] – *Élet és Tudomány* **74**(49): 1542–1544.
- (BÁLDI K. &) BUCZKÓ K.: A tengeri hó. [Marine snow.] – *Élet és Tudomány* **74**(31): 972–975.

- Csösz S.: A földi idegenek, a hangyák világa. [Earthly aliens – Ant’s world.] – *GEO Magazin* 19(9): 52–67.
- Csösz S.: Hangyaolimpia. [Ant Olympics.] – *Élet és Tudomány* 74(32): 1010–1012.
- DULAI A.: 50 millió évvel korábban jelentek meg a virágok. [Flowers appeared 50 million years earlier.] – *Természet Világa* 150(2): 96.
- DULAI A.: A lemeztektonika indíthatta be a kambriumi robbanást. [Plate tectonics may triggered the Cambrian explosion.] – *Természet Világa* 150(7): 335.
- DULAI A.: Csoportos viselkedés a 480 millió éves trilobitáknál. [Group behaviour at 480 million years old trilobites.] – *Természet Világa* 150(11): 528.
- DULAI A.: Erszényesek éltek a sarkvidéki dinoszauruszok mellett. [Marsupials lived along the antarctic dinosaurs.] – *Természet Világa* 150(4): 192.
- DULAI A.: Gigantikus emlős rokon a triászból. [Gigantic relative of mammals from the Triassic.] – *Természet Világa* 150(1): 47.
- DULAI A.: Gigantikus ragadozó dinoszaurusz Thaiföldről. [Gigantic predator dinosaur from Thailand.] – *Természet Világa* 150(11): 527.
- DULAI A.: Helyrerakták az őscápa állkapcsát. [Ancient shark’s jaw is reseted.] – *Természet Világa* 150(3): 144.
- DULAI A.: Jól álcázták magukat a melegvérű halgálykok. [Warm-blooded ichthyosaurs were well-camouflaged.] – *Természet Világa* 150(1): 47.
- DULAI A.: Kikelés után egyből repülhettek a kis pteroszauruszok. [Young pterosaurs may fly just after hatching.] – *Természet Világa* 150(7): 336.
- DULAI A.: Kínai ősmadár szaporodási rendellenességgel. [Chinese ancient bird with anomalous reproduction.] – *Természet Világa* 150(4): 191.
- DULAI A.: Magyarország ősmaradványai 26. Flabellum roissyanum Milne-Edwards & Haime, 1848. [Fossils of Hungary 26. Flabellum roissyanum Milne-Edwards & Haime, 1848.] – *Állatvilág* 6(1): 29.
- DULAI A.: Magyarország ősmaradványai 28. Aurila merita (Zalányi, 1913). [Fossils of Hungary 28. Aurila merita (Zalányi, 1913).] – *Állatvilág* 6(3): 27.
- DULAI A.: Magyarország ősmaradványai 29. Velates schmidelianus (Chemnitz, 1786). [Fossils of Hungary 29. Velates schmidelianus (Chemnitz, 1786).] – *Állatvilág* 6(4): 29.
- DULAI A.: Magyarország ősmaradványai 29. Sirenavus hungaricus (Kretzoi, 1941). [Fossils of Hungary 29. Sirenavus hungaricus (Kretzoi, 1941).] – *Állatvilág* 6(5): 29.
- DULAI A.: Magyarország ősmaradványai 30. Harpactocarcinus sp. [Fossils of Hungary 30. Harpactocarcinus sp.] – *Állatvilág* 6(6): 29.
- DULAI A.: Megtalálták a nagy fehér cápa őst. [Ancestor of great white shark was found.] – *Természet Világa* 150(8): 383.
- DULAI A.: Négylábú ősbálna Peru partjainál. [Four-legged ancient whale at Peru’s shores.] – *Természet Világa* 150(5): 240.
- DULAI A.: Ősmadarak a déli féltekéről. [Ancient birds from the Southern Hemisphere.] – *Természet Világa* 150(10): 480.
- DULAI A.: Újabb ősember a Fülöp-szigetéről. [Additional ancient human from the Philippines.] – *Természet Világa* 150(5): 238–239.

- DULAI A.: Vegán krokodilok a földtörténeti múltból. [Vegan crocodyles from the geological past.] – *Természet Világa* **150**(8): 384.
- JÁNOSI M.: A „szürke barát” avagy fordult a kocka – Az Év Ásványa, a galenit. [The „grey friend” or the cube has been turned – Mineral of the Year: Galena.] *Honismeret* **47**(3): 82–86.
- FÖZY I.: A fúró balánuszok titkos élete – Darwin kicsi barátja és a többiek. [The secret life of boring barnacles. Darwin’s little fellow, and the others.] – *Élet és Tudomány* **74**(25): 784–786.
- FÖZY I.: A portugál gálya Tenerife partján. [Portuguese man o’ war at Tenerife.] – *Élet és Tudomány* **74**(47): 1503–1504.
- FÖZY I.: Babérlombú erdő az Anaga-hegységben. [Laurel forests of the Anaga Mountains.] – *Élet és Tudomány* **74**(3): 95–96.
- FÖZY I.: Séta a levadák mentén. [Walks along levadas.] – *Élet és Tudomány* **74**(16): 492–493.
- FÖZY I.: Tonhalak és tonnarák. [Tuna-fishing in Sicily.] – *Élet és Tudomány* **74**(29): 909–911.
- FUISZ T. I.: Izrael: a madárvonulás csomópontja. [Israel: the hotspot of bird migration.] – *GEO Magazin* **19**(12): 58–67
- FUISZ T. I.: Kittenberger papucscsőrűi. [The Shoebills of Kittenberger.] – *Élet és tudomány* **74**(36): 1133.
- FUISZ T. I.: Xántus feketelábú albatrosza. [The Black-legged albatross of Xántus.] – *Élet és tudomány* **74**(6): 172–173.
- GASPARIK M.: A lajhár kettétört combcsontja. [The broken femur of the ground sloth.] – *Élet és Tudomány* **74**(2): 47.
- GASPARIK M.: Sztegodonfog Délkelet-Ázsiából. [Stegodon tooth from South-East Asia.] – *Élet és Tudomány* **74**(27): 548.
- GÖRFÖL T.: Xántus János és a borneói orangután. [János Xántus and the Bornean orangutan.] – *Élet és tudomány* **74**(18): 560.
- KATONA G.: Urbanizálódó hollók? [Do common ravens being urbanized?] – *Madártávlat* **26**(2): 41.
- (BALÁZSI P. &) KATONA G.: Mezei veréb költése mozgó „odúban”. [Eurasian tree sparrow breeding in a moving „birdhouse”.] – *Madártávlat* **26**(2): 40.
- KATONA L. T.: Építőkövek. [Building stones.] – *Séd* **23**: 14–15.
- KATONA L. T.: Legrégebbi hírességünk: a kavicsfogú álteknős. [Our oldest celebrity: the gravel-toothed “turtle”.] – *Séd* **19**: 38–39.
- KATONA L. T.: Mire jók az ősmaradványok? [What are fossils good for?] – *Séd* **20**: 33–35.
- KISS K.: Anatómiai újdonság a vázrendszerből – Rejtett alagutak a csontokban. [New discoveries from the skeletal system – Hidden tunnels in bones.] – *Élet és Tudomány* **74**(21): 646–648.
- KISS K.: Könnyecseptől a parányokig. [From teardrops to tiny creatures.] – *Élet és Tudomány* **74**(47): 1478–1479.
- KORSÓS, Z.: Soklábú-kutatók világtalálkozója. [World congress of myriapodologists.] – *Állatvilág* **6**(6): 28.
- KORSÓS, Z.: *Találkozásaim hiüllökkel.* [Encounters with reptiles.] – Ex-BB Kiadó, Budapest, 136 pp.
- KORSÓS, Z. (& ZACHAR, Z.): Kaktuszok és csörgőkígyók Arizona földjén. [On the land of cacti and rattlesnakes.] – *Állatvilág* **6**(4): 4–7.

- (TALLÓSI B.&) KUTASI Cs.: Bogarászás a Szebeni-havasokban. [Beetles collecting in Sibiu Mountains.] – *Rovarász Híradó* **95**: 6–7
- LOCSMÁNDI Cs.: Fehér tintagomba. [Coprinopsis nivea.] – *Élet és Tudomány* **74**(25): 799–800.
- LOCSMÁNDI Cs.: Lilásbarna döggomba. [Entoloma pophyrophaeum.] – *Élet és Tudomány*. **74**(45): 1439–1440.
- LOCSMÁNDI Cs.: Óriás bokrosgomba. [Meripilus giganteus.] – *Élet és Tudomány* **74**(35): 1197–1120.
- LOCSMÁNDI Cs.: Ráncos koronggomba. [Discina ancilis.] – *Élet és Tudomány* **74**(13): 415–416.
- LOCSMÁNDI Cs.: Tüskés sörénygomba. [Hericium cirrhatum.] – *Élet és Tudomány* **74**(39): 1247–1248.
- MERKL O.: Az Év Rovara 2019 – A havasi cincér. [Insect of the Year 2019: the Rosalia longicorn.] – *TermészetBúvár* **74**(1): 15–17.
- MERKL O.: Gyalogcincérek a mongol pusztákról. [Ground-dwelling longicorns from the Mongolian steppe.] – *Élet és Tudomány* **74**(14): 435.
- MERKL O.: Otthona a holtfa – Az év rovara: a havasi cincér. [Its home is the deadwood – Insect of the year. the Rosalia longicorn.] – *Élet és Tudomány* **74**(28): 881–883.
- MERKL O.: Zoológia, néprajz és három pápua feleség. [Zoology, ethnography and three Papuan wives.] – *Élet és Tudomány* **74**(31): 965.
- MERKL O.: Zoológiai expedíciók Észak-Koreában. [Zoological expeditions in North Korea.] – *Élet és Tudomány* **74**(40): 1265.
- MERKL O. & KATONA G.: Malária, leharapott ujj és rovarok. [Malaria, bitten off finger and insects.] – *Élet és Tudomány* **74**(23): 723.
- NÉMETH T.: A hátlapon: Kétfoltos élősdibogár. [On the backboard: Apalus bimaculatus.] – *Élet és Tudomány* **74**(4): 127–128.
- NÉMETH T.: A hátlapon: sávós álkomorka (Mycetoma suturale). [On the backboard: false darkling beetle Mycetoma suturale.] – *Élet és Tudomány* **74**(43): 1375.
- NÉMETH T.: Az aranyszőrű, a cincérrontó és a gyalog. [The golden-haired, the longhorn-borer and the walker.] – *Élet és Tudomány* **74**(24): 751–753.
- NÉMETH T.: Bandárok. [Groupers.] – *Élet és Tudomány* **74**(51–52): 1642–1643.
- NÉMETH T.: Belvárosi bogárbölcsők. [Beetle cradles of the city.] – *Élet és Tudomány* **74**(46): 1456–1458.
- PAPP G.: Az év ásványa a galenit. Egy ipari nyersanyag változatos szerepkörei. [Mineral of the Year: Galena. Various roles of an industrial raw material.] – *Élet és Tudomány* **74**(49): 1574–1577.
- PAPP G.: Az év ásványa a galenit. Egy szürke ásvány sokszínű világa. [Mineral of the Year: Galena. Colourful world of a grey mineral.] – *Élet és Tudomány* **74**(49): 1555–1557.
- (HORVÁTH G.), PERESZLÉNYI Á., (SUSANNE A. & KRISKA Gy.): Csíkos védelem a vérszívók ellen: bennszülöttek testfestésének áldásos parazitaellenes hatása. [Striped bodypainting protects against horseflies.] – *Természet Világa* **150**: 390–396.
- (HORVÁTH G.), PERESZLÉNYI Á., (SZÁZ D., BARTA A., JÁNOSI I. M., GERICS B. & SUSANNE A.): Zebracsíkok feltételezett hűtő hatásának kísérleti cáfolata. [No cooling of zebra stripes.] – *Fizikai Szemle* 1. rész [Part 1]: **69**(4): 117–121, 2. rész [Part 2]: **69**(5): 147–154.
- PIFKÓ D. & BARINA Z.: Hogy kerültek Albánia növényei Budapestre? [How did plants from Albania get to Budapest?] – *Élet és Tudomány* **74**(44): 1392–1393.

- (PAULOVKIN A., KINÁL F. &) PUSKÁS G.: Repülő csótányok inváziója. Alaptalan rovarriadalom. [Invasion of flying cockroaches. Irrational panic about insects.] – *Élet és Tudomány* 74(39): 1222–1224.
- SZABÓ M. & DULAI A.: Magyarország ősmaradványai 27. Dapedium sp. [Fossils of Hungary 27. Dapedium sp.] – *Állatvilág* 6(2): 29.
- SZÉL GY.: Az Év Rovara, a havasi cincér. [Insect of the year 2019 is the Rosalia longicorn.] – *Honismeret* 47(2): 91–93.
- SZÉL GY.: Egy álom megvalósult. [A dream has been realized.] Vig Károly (2019): A rovar-tani kutatások története Magyarországon. A kezdetektől a Magyar Entomológiai Társaság alapításáig. [The history of entomological researches in Hungary. From the beginning up to the foundation of the Entomological Society, 1910.] Könyvismertetés. [Book review.] – *Növényvédelem* 80[N.S. 55](11): 512–514.
- TOPA B. A. & PAPP G.: Kézipéldányok egy kézikönyvből. [Hand specimens from a handbook.] – *Élet és Tudomány* 74(49): 1548.

KIÁLLÍTÁSOK ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI PROGRAMOK EXHIBITIONS AND PUBLIC PROJECTS

- B. GÁL E.: Új élmények a Mátra Múzeumban. New experiences in the Mátra Museum. – *Annales Musei historico-nationalis hungarici* 111: 215–223.
- BALLÓK Zs.: Élőállat-bemutató és pálmaház. Live animal exhibition and palm house. – *Annales Musei historico-nationalis hungarici* 111: 225–231.
- KUTASI Cs. & SINIGLA M.: Kiállítás Réde természeti értékeiről. Exhibition on the natural assets of Réde. – *Annales Musei historico-nationalis hungarici* 111: 233–238.